

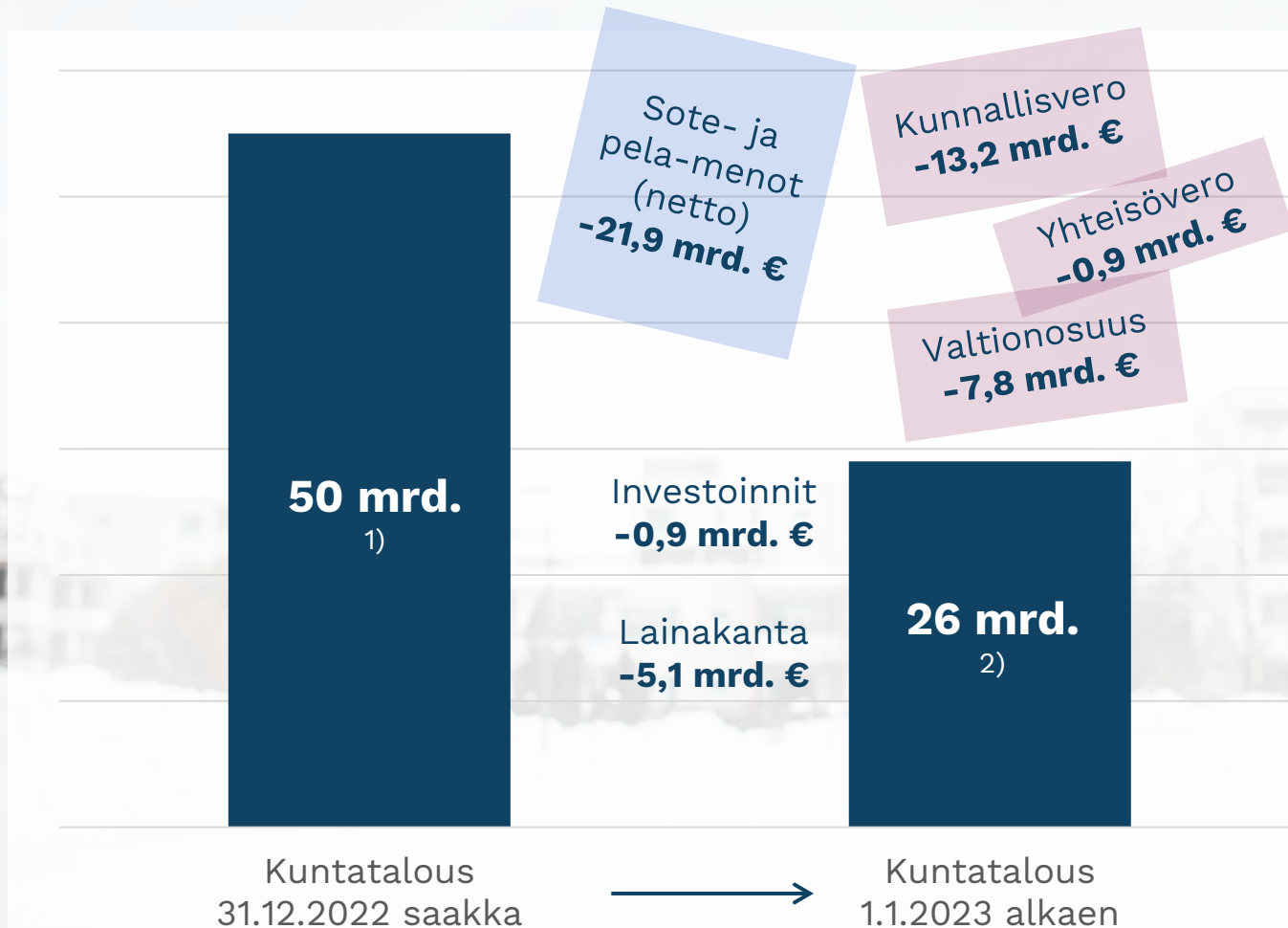
Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätökset 2023

Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätökset 2023

- Kattava kuva kuntasektorin taloudesta vuonna 2023
 - 5 kunnan tiedot puuttuvat, näiden osalta käytettiin alkuvuodesta 2024 tehtyä tilinpäätösarvioita:
 - Puuttuvat kunnat: Hyrynsalmi, Jämijärvi, Kinnula, Kuhmoinen, Lapinlahti
- Valtiokonttorin keräämä aineisto, jota on jalostettu ja analysoitu Kuntaliitossa

Sote-uudistus muutti merkittävästi sekä kuntien menoja että tuloja vuonna 2023

- 1) Toiminta- ja investointikulut 2022 (ml. sosiaali- ja terveys sekä pelastuspalvelut)
- 2) Tilinpäätösarvioiden mukaiset toiminta- ja investointikulut vuodelta 2023

Vuoden 2023 tulos selittyy sote- uudistuksen poikkeuserillä

Poikkeuserät vuonna 2023:

Kuntatalouden tulos
vuonna 2023

1,8
mrd. €

1,4
mrd. €

Verohännät

0,3
mrd. €

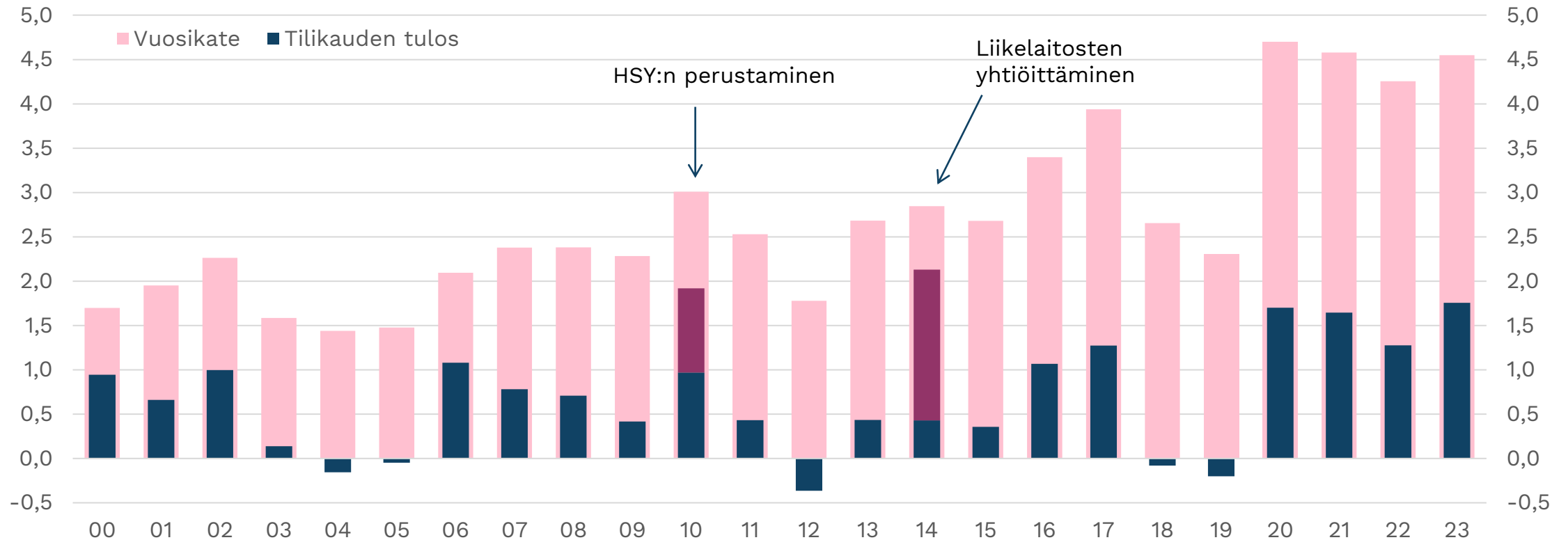
Takaisinperittävä
valtionosuus

Kuntatalous jäi hieman odotuksista - ylsi kuitenkin tasapainoon

- Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät lähellä tasapainoa
 - Toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous lievästi ylijäämäinen
 - Velkamäärä laski edellisvuodesta
 - Tilikauden tulos: +1,8 mrd.€
- Kertaluonteiset erät paransivat tulosta miljardeilla
 - Verohännät paransivat tulosta 1,4 miljardilla
 - Takaisinperittävien valtionosuuksien tulosvaikutus 0,3 miljardia
 - Ilman kertaluonteisia verorahoituseriä tulos olisi nollan tuntumassa.
- Kulujen kehitys tarkentuu vielä
 - Todellinen kulukehitys hautautuu sote-uudistuksen tehtäväsiirron vuoksi
 - Kuntiin jäävissä palveluissa kulukasvua, esimerkiksi varhaiskasvatuksessa

Kuntien ja kuntayhtymien vuosikate sekä tilikauden tulos

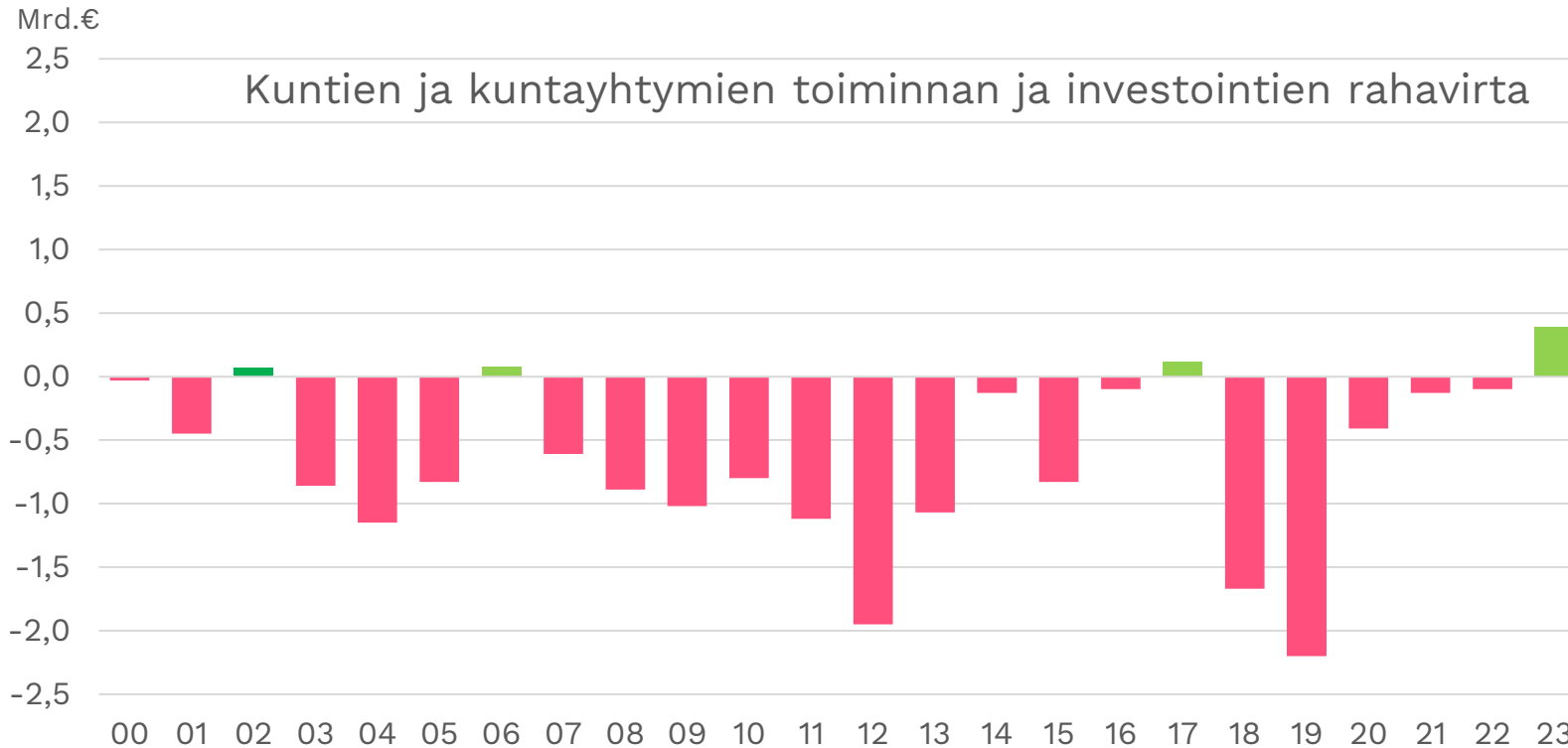

Tilikauden tulos sisältää vuonna 2010 HSY:n perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. euroa ja vuonna 2014 liikelaitosten yhtiöittämisistä johtuvia satunnaisia tuloja arviolta 1,7 mrd. euroa.

Lähde: Valtiokonttori, Tilastokeskus, Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät.

4.6.2024

Toiminnan ja investointien rahavirta lievästi plussalla

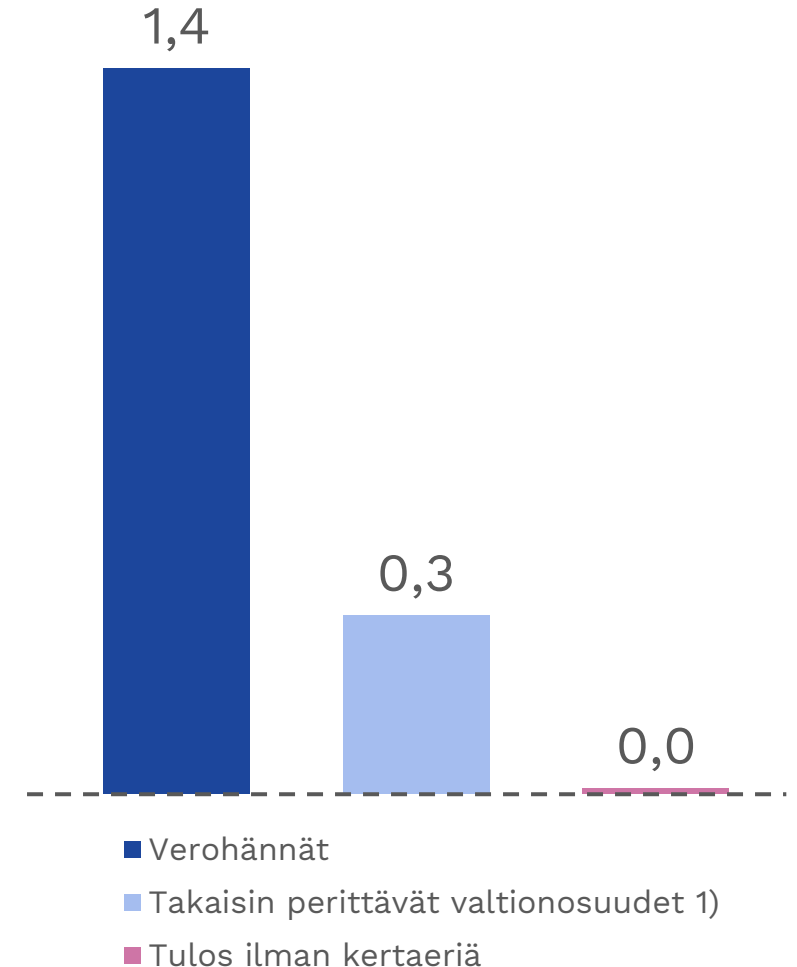

Toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituslaskelman välitulospäättös, jonka negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

Ilman kertaeriä tulos olisi nollan tuntumassa

- Vuosikate kasvoi edellisvuodesta ja kattoi edelleen poistot
- Tulos, 1,8 mrd. euroa, koostui täysin kertaeristä
 - Verohännät paransivat tulosta 1,4 miljardilla
 - Sote-uudistuksen vuoksi takaisinperittävät valtionosuudet 0,3 miljardilla
 - Omaisuuden myyntitulot laskivat viime vuodesta
- Kertaeristä putsattu tulos on lähellä nollaa

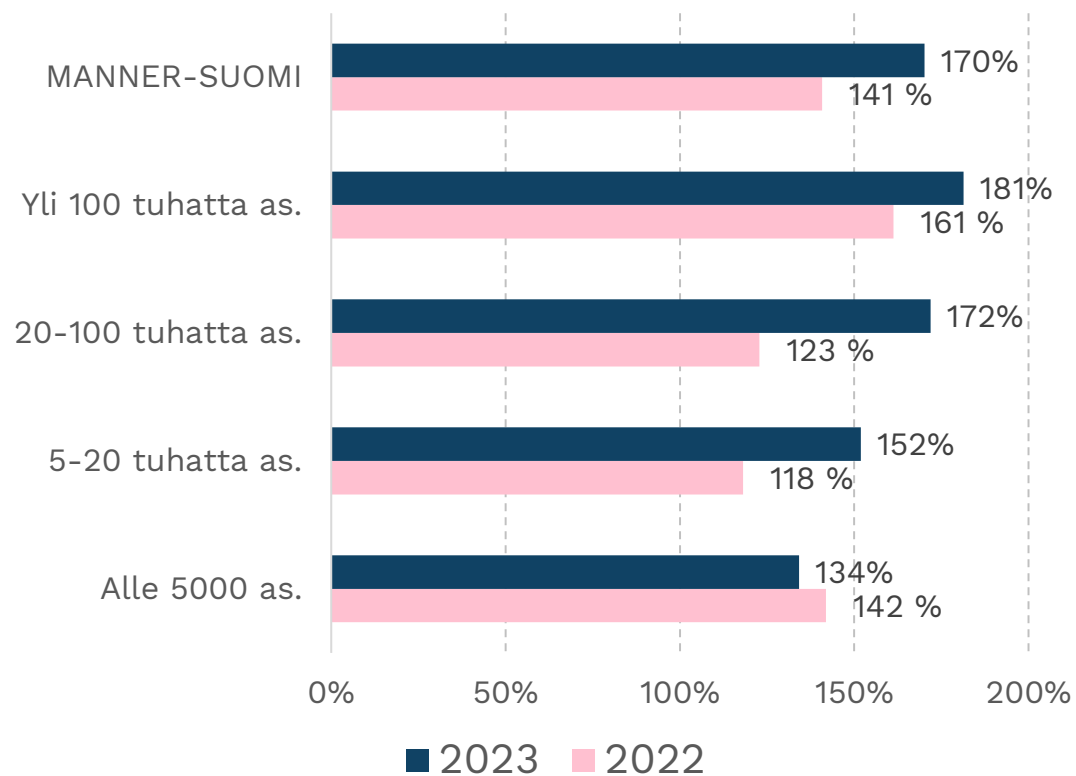

1) Sote-uudistuksen tarkistuslaskelmien mukainen pysyvä vähennystarve sekä takautuva takaisinperintä ml. kevään 2024 riihipäästösten mukainen kompensatio.

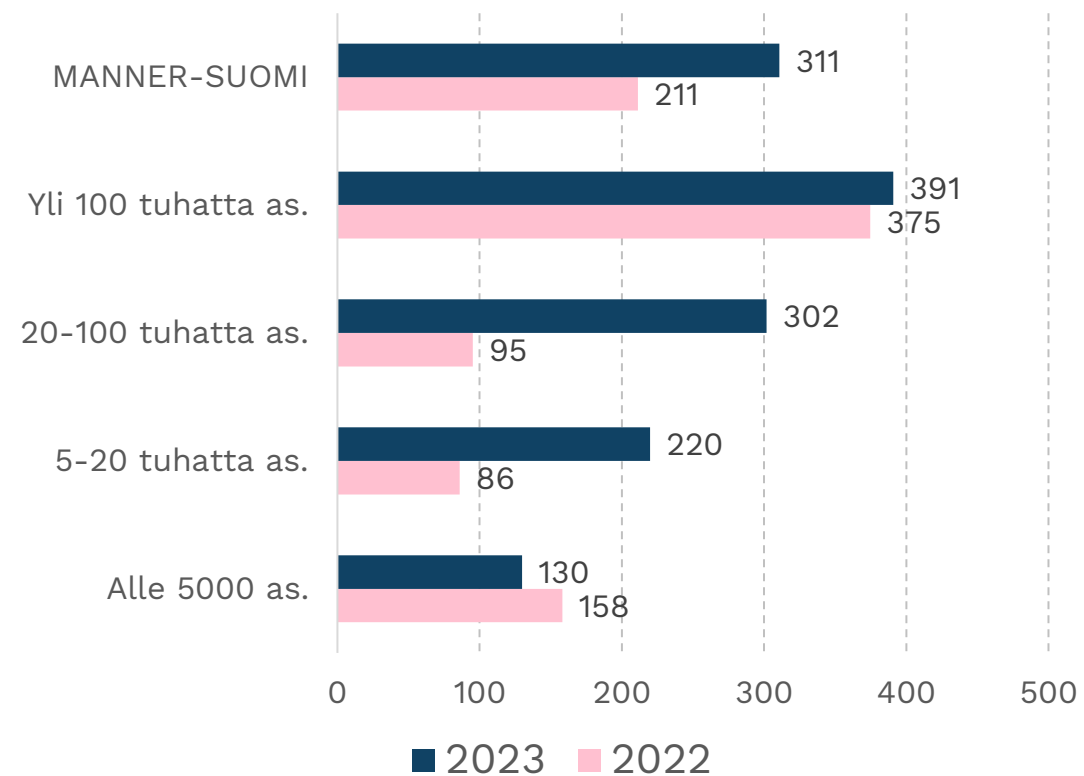
Tulos painottuu isoihin kaupunkeihin

Manner-Suomen kunnat

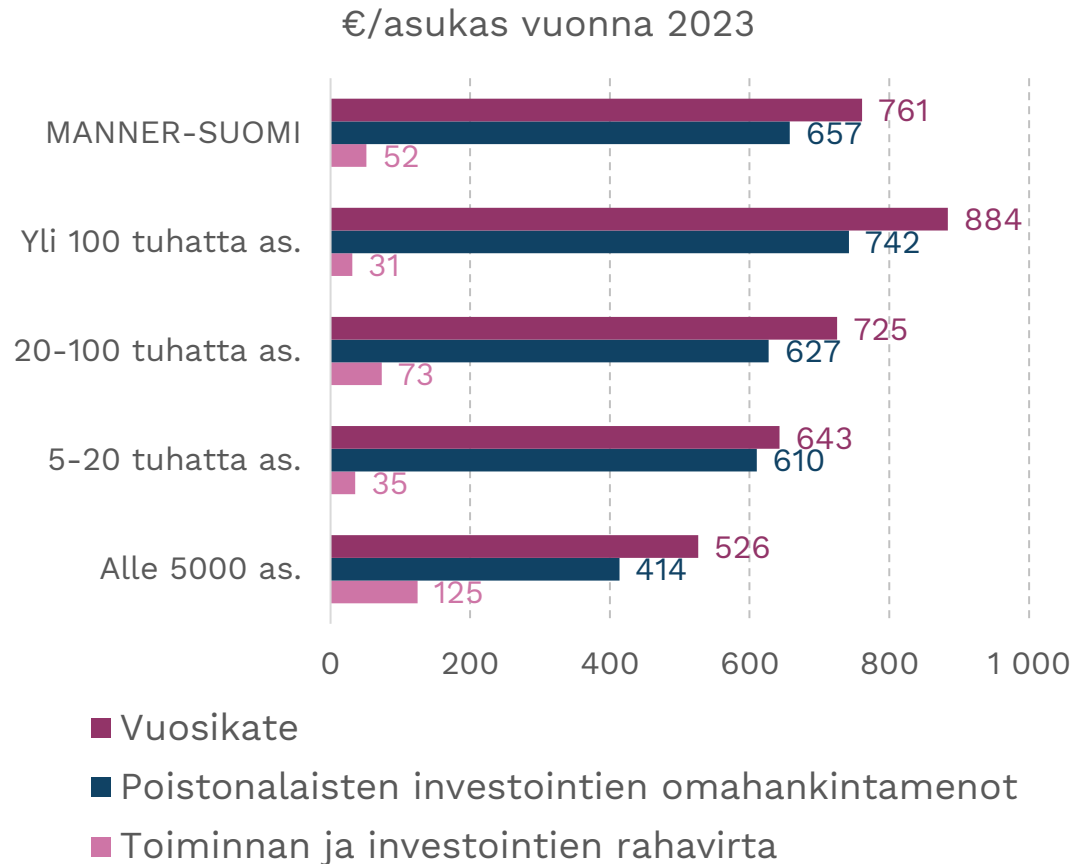
Vuosikate poistoista (%)

Tilikauden tulos (€/as)

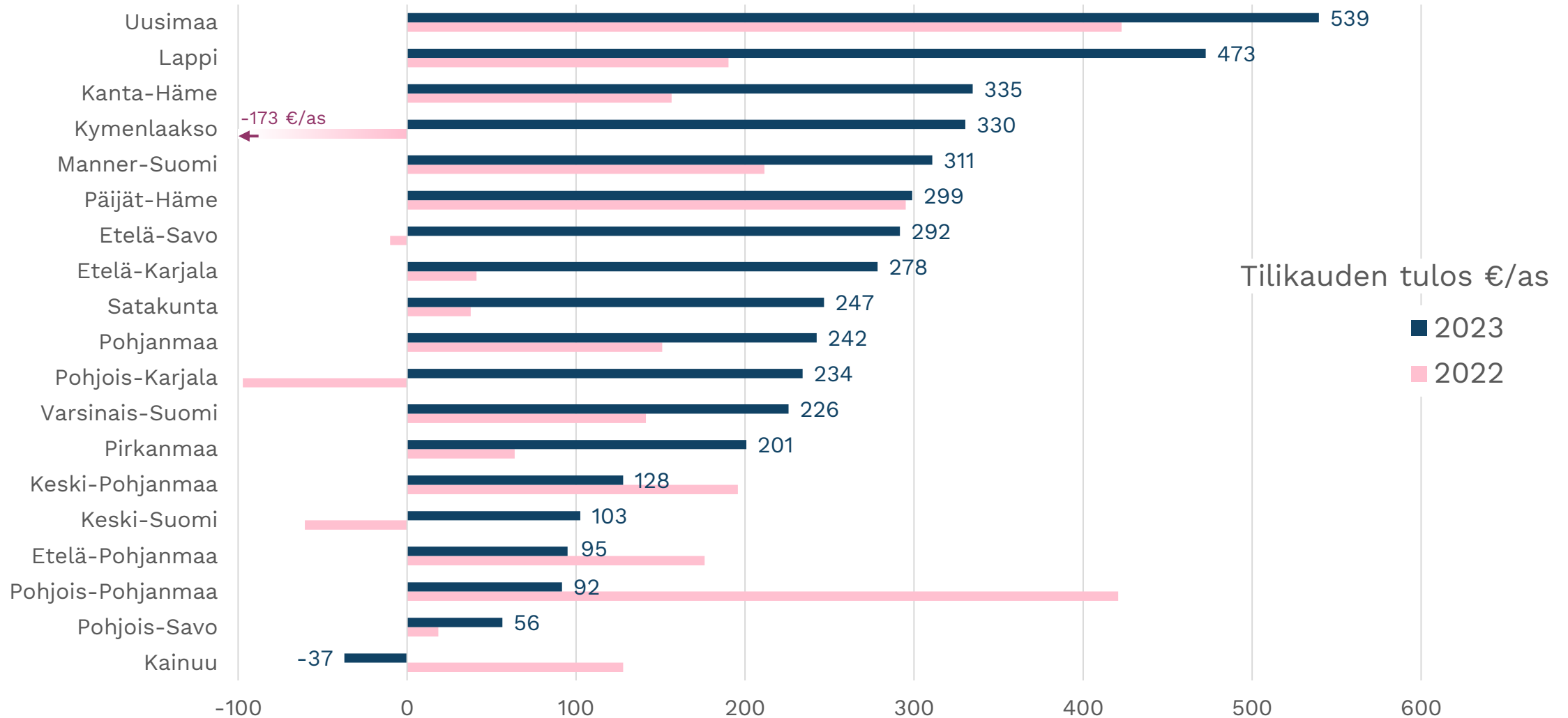
Vahva vuosikate mahdollistaa korkeat investoinnit

- Vuosikatteella mitattuna yli 100 000 asukkaan kaupunkien talous vahvin
 - Isot investointimenot näkyvät kuitenkin rahavirrassa
 - Toisaalta: vahva vuosikate mahdollistaa isot investoinnit
- Alle 5 000 tuhannen asukkaan kunnissa paras rahavirta
 - Vaikka vuosikate on heikoin, alhaisten investointimenojen seurauksena rahavirta jää ylijäämäiseksi
 - Rahavirta kääntyisi alijäämäiseksi kaikkien muiden kuntakokoluokkien investointitasoilla

Uusimaa ja Lappi maakuntien kärjessä 2023

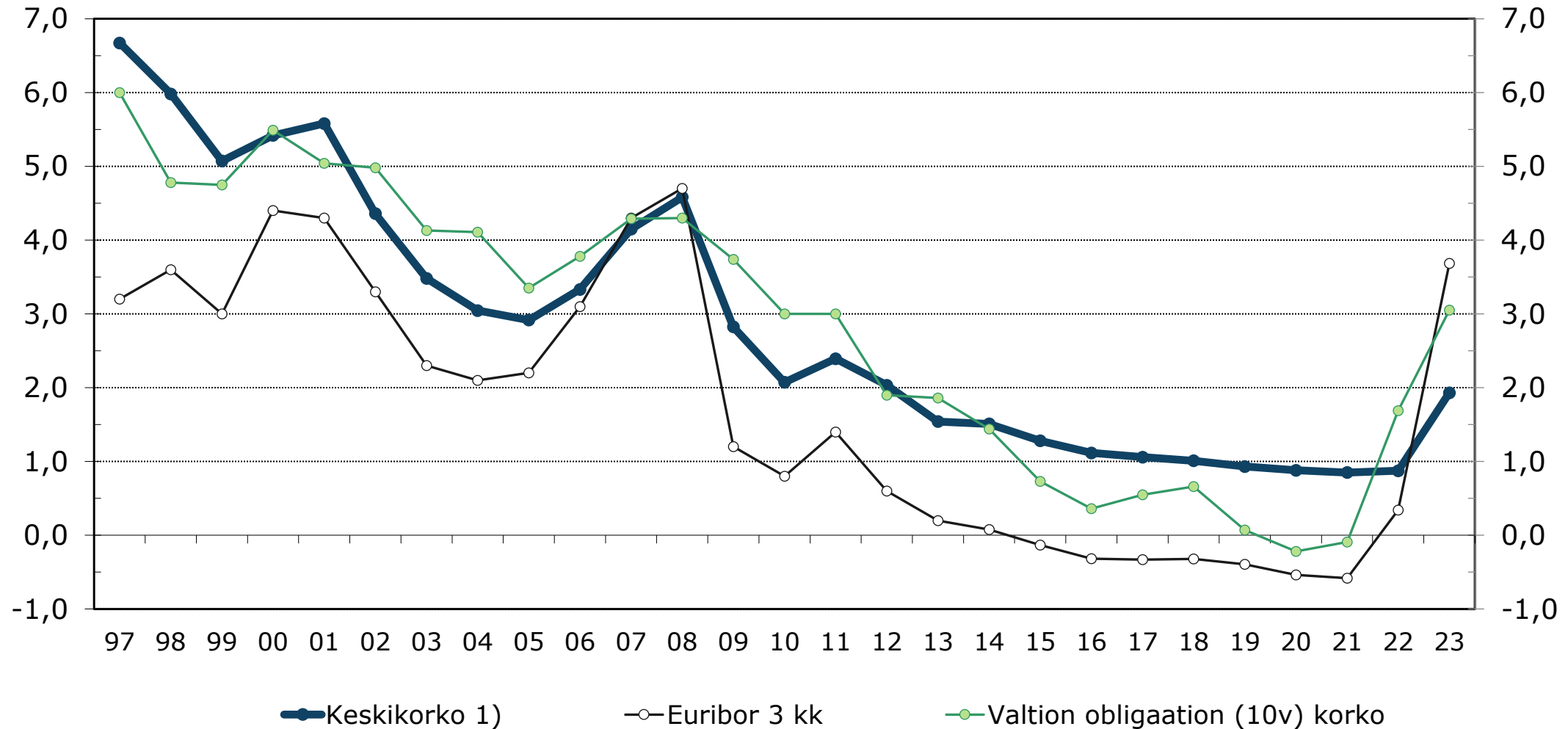
Manner-Suomen kunnat

Lähde: Valtiokonttori, Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät.

4.6.2024

Kuntien korkokulut kehittyivät markkinakorkoa suotuisammin

Lähde: Valtiokonttori, Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät.

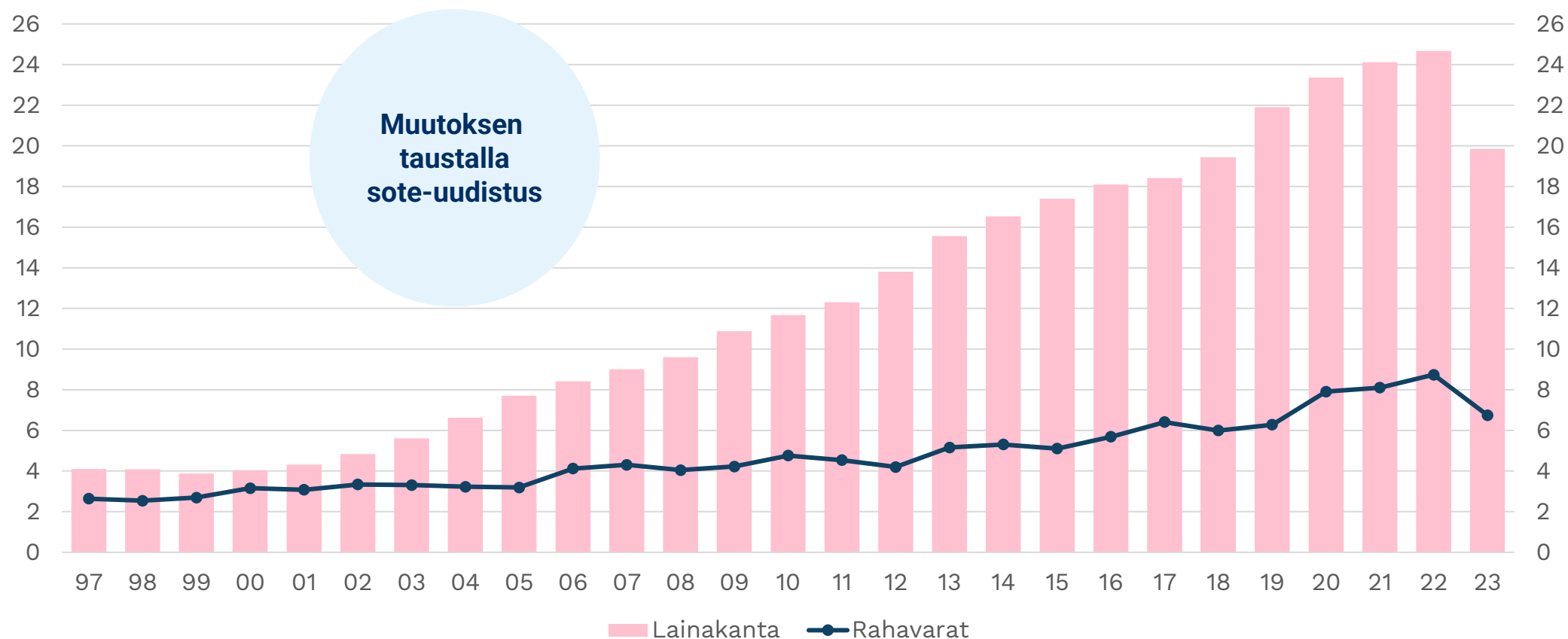
4.6.2024

KUNTA
LIITTO

Lähde: Tilastokeskus, Suomen Pankki, Valtiokonttori

1) Tuloslaskelman mukaiset korkokulut jaettuna lainakannan kahden edellisen vuoden keskiarvolla.

Vuonna 2023 kuntien ja kuntayhtymien lainakanta laski yli 5 miljardia euroa

4.6.2024

Lisämateriaalia tilinpäätöksistä

3.6.2024

Tietoja Manner-Suomen kuntien taloudesta

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vuosikate:													
Mrd. euroa	2,05	1,34	2,06	2,20	1,89	2,70	3,27	2,07	1,75	4,07	3,76	3,45	4,24
Asukasta kohti, €	382	248	380	403	347	492	596	376	318	740	681	623	761
Vuosikate %:a poistoista	118	71	100	106	91	127	149	94	76	170	157	141	170
Vuosikate %:a investoinneista ¹⁾	73	46	64	61	63	89	112	64	53	119	113	102	116
Tilikauden tulos, mrd. € ²⁾	0,42	-0,31	0,37	2,03	0,14	0,89	1,19	-0,11	-0,16	1,76	1,49	1,17	1,73
Toim. ja invest. rahavirta, mrd. € ²⁾	-0,93	-1,68	-0,89	-0,09	-0,89	-0,07	0,47	-1,04	-1,43	0,38	0,27	0,64	0,32
Lainakanta:													
Mrd. euroa	10,95	12,21	13,79	14,68	15,50	16,09	16,17	16,73	18,40	19,01	19,10	18,76	18,54
Vuosimuutos, %	4,7	11,6	12,9	6,5	5,6	3,8	0,5	3,5	10,0	3,0	0,4	-2,3	0,3
Asukasta kohti, €	2 038	2 262	2 542	2 697	2 841	2 939	2 949	3 048	3 349	3 458	3 465	3 371	3 365
Kuntien lkm (ko. vuoden kuntajaolla):													
Kuntien lukumäärä yhteensä	320	320	304	304	301	297	295	295	295	294	293	293	293
Vuosikate negatiivinen	34	80	28	10	13	14	4	43	65	2	9	16	14
Tilikauden tulos negatiivinen	141	227	137	104	107	94	51	200	223	27	61	93	53

1) %:a **poistonalaisten investointien** omahankintamenoista = Investointimenot – Maa- ja vesialueiden hankinta – Osakkeiden ja osuuksien hankinta – Rahoitusosuudet investointeihin.

2) Vuosi 2010 sisältää HSY:n perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. €. Vuosi 2014 sisältää liikelaitosten yhtiöittämisistä johtuvia satunnaisia tuloja noin 1,7 mrd. €

4.6.2024

KUNTA
LIITTO

40 prosenttia tuloksesta syntyi Helsingissä ja Espoossa

Kunta	Tilikauden tulos (m€)
Helsinki	437
Espoo	262
Tampere	55
Vantaa	50
Lahti	41
Turku	30
Lappeenranta	29
Hämeenlinna	29
Kotka	28
Hyvinkää	27

Kunta	Tilikauden tulos (m€)
Seinäjoki	-14
Sotkamo	-7
Pudasjärvi	-4
Polvijärvi	-3
Pyhäjärvi	-3
Merikarvia	-2
Siikajoki	-2
Virolahti	-2
Ruokolahti	-2
Tuusniemi	-1

4.6.2024

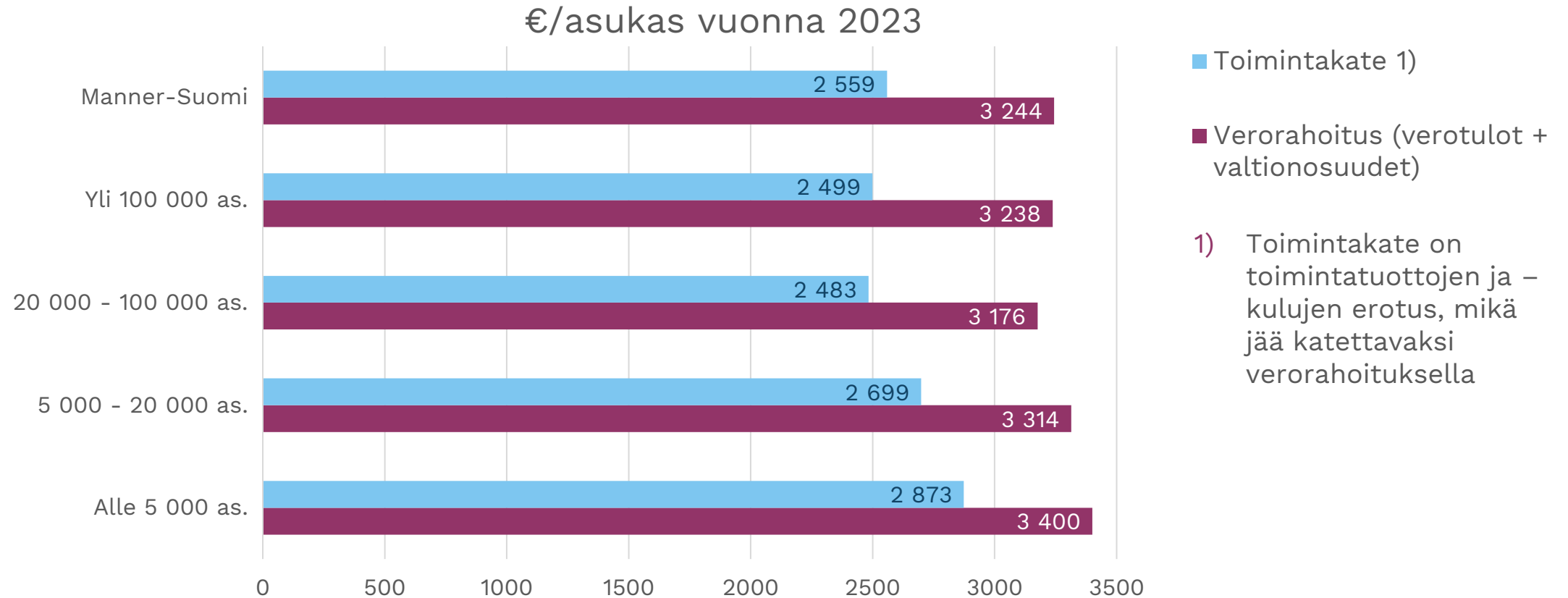
Suurimmat ja pienimmät tilikauden tulokset vuonna 2023 Manner-Suomen kunnissa, €/asukas

Kunta	Tilikauden tulos (€/asukas)
Koski Tl	1722
Kittilä	1676
Toivakka	1139
Pyhäjoki	1040
Sodankylä	915
Vihti	902
Teuva	862
Simo	851
Kemijärvi	839
Espoo	833

Kunta	Tilikauden tulos (€/asukas)
Lestijärvi	-1576
Kaskinen	-936
Polvijärvi	-844
Merikarvia	-704
Sotkamo	-690
Merijärvi	-635
Pyhäjärvi	-632
Kannonkoski	-632
Virolahti	-616
Pudasjärvi	-574

4.6.2024

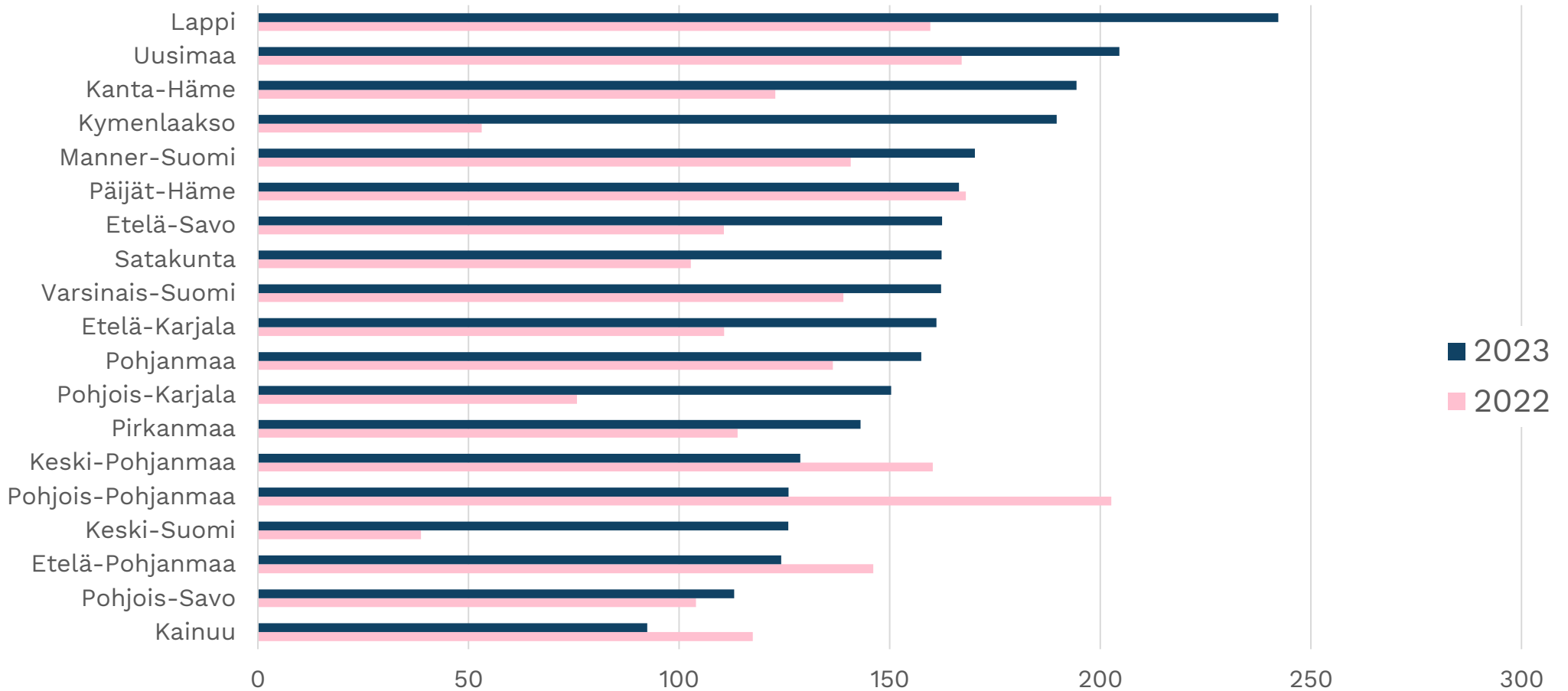
Verorahoitus kattoi nettokulut kaikissa kuntakokoryhmissä vuonna 2023

4.6.2024

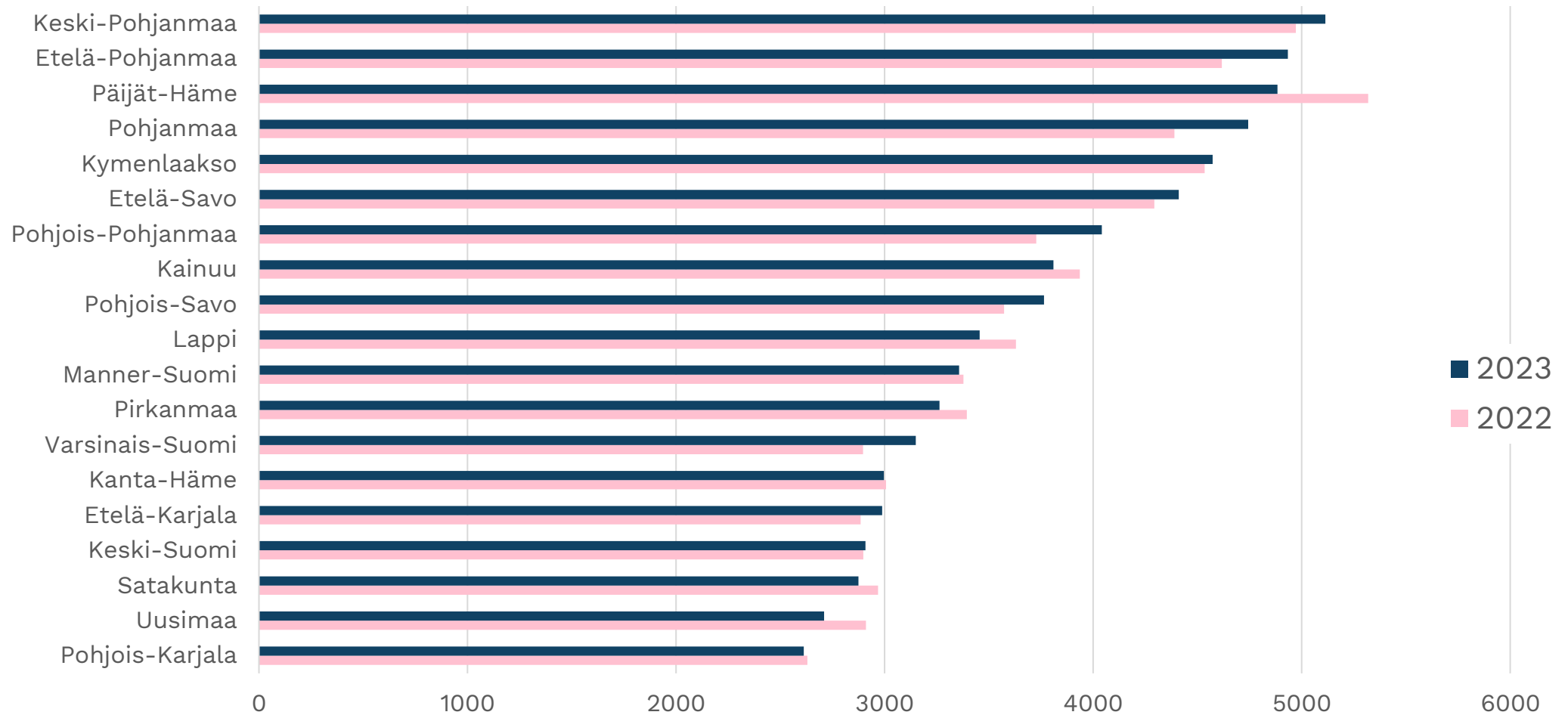
KUNTA
LIITTO

Kuntien vuosikate %:a poistoista maakunnittain vuosina 2022 ja 2023

4.6.2024

Kuntien lainakanta maakunnittain vuoden 2022 ja 2023 lopussa, €/asukas

Kuntien korkoriski ja suojaukset

- Kuntien korkokulut kaksinkertaistuivat edellisvuodesta. Myös korkotulot lisääntyivät.
 - Kuntien lainakannan keskimääräinen korkokustannus kehittyi kuitenkin markkinakorkojen nousua maltillisemmin
 - Korkokulut kasvoivat 190 miljoonalla ja korkotulot 90 miljoonalla eurolla
- Korkokulujen kasvua suojasivat kiinteäkorkoiset lainat sekä rahoitusmarkkinainstrumentit
 - Pääasiallinen suojaava keino lainojen kiinteäkorkoisuus
 - Noin 50 kunnalla korkojohdannaisia: korkojohdannaiset pienensivät korkokuluja noin 40 miljoonalla
- Korkokulujen voidaan olettaa kasvavan lähivuosina vaikka markkinakorot ovat laskeneet huipustaan
 - Korkotason ei odoteta palaavan vuotta 2022 edeltävälle tasolle
 - Kiinteä korkoisten lainojen korot tulevat tarkistettaviksi 5-10 vuoden välein

Korkojohdannaiset painottuivat isoihin kaupunkeihin

M€	Korkokulut 2022	Korkokulut 2023	Muutos	Korkokuluja suojaavat johdannaiset 2023	Korkokulujen muutos ilman johdannaisia
Helsinki	15	37	21	0	21
Espoo	8	10	2	-3	-1
Tampere	16	21	6	-5	1
Vantaa	3	14	11	0	11
Oulu	9	7	-2	-1	-3
Turku	7	12	5	-7	-2
Jyväskylä	5	5	0	-1	-1
Kuopio	3	9	6	-4	2
Lahti	12	20	8	-2	6
Pori	3	9	6	-3	3
Kouvola	2	8	5	0	5
C11 Yhteensä	83	152	68	-26	42
Manner-Suomi	170	361	191	-41	150

4.6.2024

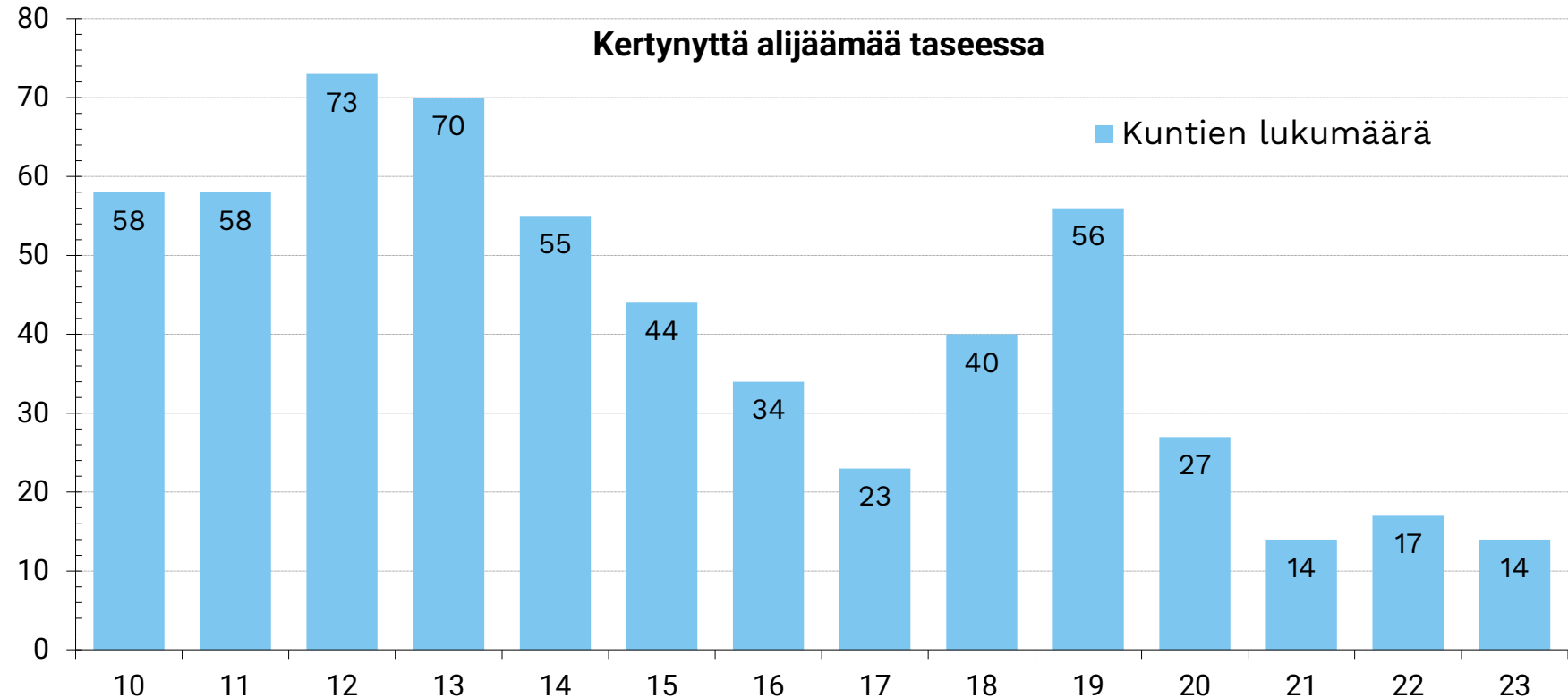
KUNTA
LIITTO

Kertynyt alijäämä

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä (Kuntalaki 110.3 §).

Isoimmat kertyneet alijäämät vuoden tilinpäätöksessä (€/as) 2023

Lestijärvi	-3 984
Kyyjärvi	-2 436
Pertunmaa	-1 852
Haapajärvi	-922
Kemi	-574
Mikkeli	-406
Multia	-363
Lemi	-159
Pudasjärvi	-127
Jämsä	-120
Keitele	-105
Paltamo	-93

Vuonna 2023 kuntien ja kuntayhtymien toimintakate pieneni 59 % (-20 miljardia €)

- Toimintakulut laskivat 51 prosenttia vuonna 2023 (-22,4 miljardia euroa)
 - Sote-uudistus poisti kunnilta sote ja pela –kustannukset
 - Kuntapalveluiden laskennallinen palvelutarve -0,6 %-yksikköä.
 - Vuoden 2023 sopimuskorotukset +4,85 % (noin + 890 milj. euroa)
 - Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut -0,30 %-yksikköä (-55 milj. euroa)
 - Sanna Marinin hallituksen päätökset kuntien tehtävien laajentamisesta +15 milj. euroa.
 - Kuntien työmarkkinatuen kustannukset +3,8 prosenttia (+17 milj. euroa), perustoimeentulotuen kustannukset +3,7 % (24,5 milj. euroa)
 - Ukrainasta sotaa pakenevien henkilöiden palvelujen järjestäminen lisäsi kuntien kustannuksia mm. varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.
- Toimintatuotot laskivat 28 % (noin -2,8 miljardia euroa)
 - Sote-uudistus poisti kunnilta sote-perusteiset asiakasmaksut, myyntituotot sekä muut toimintatuotot
 - Kunnat saivat Ukrainasta tulleiden pakolaisten palvelujen järjestämiseen valtionavustusta muun muassa varhaiskasvatuksessa (14 milj. euroa), perusopetuksen valmistavassa opetuksessa (varaus 120 milj. euroa) ja kielikoulutuksessa.
 - Valtionavustusta eri kehityshankkeisiin maksettiin myös muun muassa TEM:n, YM:n ja LVM:n hallinnonaloilla.
 - Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen 1.8.2023: -29 milj. euroa (vuositaso -70 milj. euroa)

Vuonna 2023 verot yhteensä laskivat 46 % eli noin 12,3 miljardia euroa

- Kunnallisverotulot laskivat 53 % (noin -11 400 miljoonaa euroa)
 - Sote-uudistus: kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja laskettiin 12,64 prosenttiyksiköllä vuonna 2023. Veroprosentin leikkaus pienensi kunnallisveron tuottoa noin 13 200 milj. euroa.
 - Työllisyys kasvoi 8 000 hengellä ja palkkasumma kasvoi + 6 % vuodesta 2022.
 - Veroperustemuutokset, netto noin -29,5 milj. euroa. Arvio sisältää mm. kotitalousvähennyksen yhteydessä myönnettävän määräaikaisen sähkövähennyksen vaikutuksen.
 - Sote-uudistusta edeltäviltä vuosilta tilittyi vuodelle 2023 kunnallisveroa arviolta 1,2 miljardia euroa
- Kuntien yhteisöverotulot laskivat 32 % (noin -990 milj. €)
 - Sote-uudistus: kuntien yhteisöveron tuotosta siirrettiin valtiolle kolmannes: -900 milj. euroa
 - Bruttokansantuotteen volyymin arvioidaan pienentyneen 0,5 prosenttia vuonna 2023.
 - Yhteisöveroa lisäsi varhaiskasvatusmaksujen alennuksen ja yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotuksen kompensointi kuntien yhteisöveron jako-osuutta kasvattamalla. Vaikutus noin +90 miljoonaa euroa vuonna 2023.
 - Sote-uudistusta edeltäviltä vuosilta tilittyi kunnille yhteisöveroa arviolta 220 miljoonaa euroa.
- Kiinteistöverot kasvoivat 4,4 % (noin 90 milj. €)
 - Rakennuskustannusindeksi +9,4 prosenttia, kiinteistöjen verotusarvot yhteensä +8,4 %
 - Kiinteistöveroprosenttien muutosten vaikutus verotuloon oli vuonna 2023 hyvin pieni.

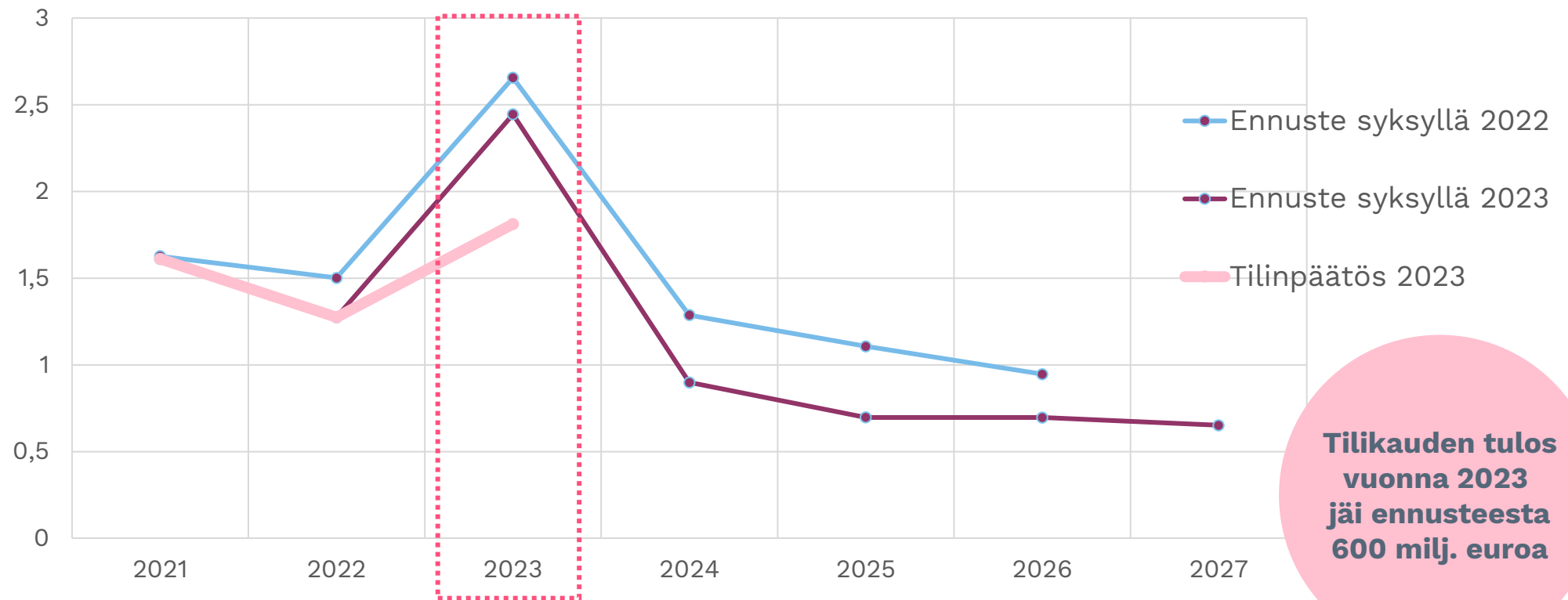
Valtionosuudet laskivat 66 % vuonna 2023 eli noin 7,2 miljardia euroa 2023

- Sote-uudistus: Kuntien sote-perusteiset valtionosuudet -5 340 milj. euroa
- Kuntien rahoitusosuus perustoimeentulotuesta pienensi valtionosuutta -345 milj. euroa, muut vähennykset -160 milj. euroa
- Peruspalvelujen valtionosuuden indeksitarkistus +89 milj. euroa (+3,8 %)
- Leikkaus kuntien valtionosuuksiin -43 milj. euroa, josta pysyvä leikkaus 33 milj. euroa
- OKM:n valtionosuuksien indeksitarkistus kunnissa +29 milj. euroa (+3,8 %), ammatillisen koulutuksen rahoituksen indeksikorotus +25 milj. euroa (+3,7 %)
- Kunnille korvattavat laajenevat tehtävät kasvattivat valtionosuutta +15 miljoonaa euroa (mm. varhaiskasvatuksen tuki, sitouttava kouluysteistyö)
- Verotulomenetyksen kompensatio +29,5 milj. eurolla
- Ennakollinen sote-siirtolaskelma sisälsi valtionosuutta liikaa 500 miljoonaa euroa, joka vähennetään pois tulevina vuosina

4.6.2024

KUNTA
LIITTO

Tilikauden tulos vuonna 2023 jäi jonkin verran odotuksista

Tilikauden tulos vuonna 2023 jäi ennusteesta 600 milj. euroa

4.6.2024

KUNTA
LIITTO

Ulkoiset toimintakulut puolittuivat sote-uudistuksen seurauksena

Toimintakulujen muutos vuonna 2023

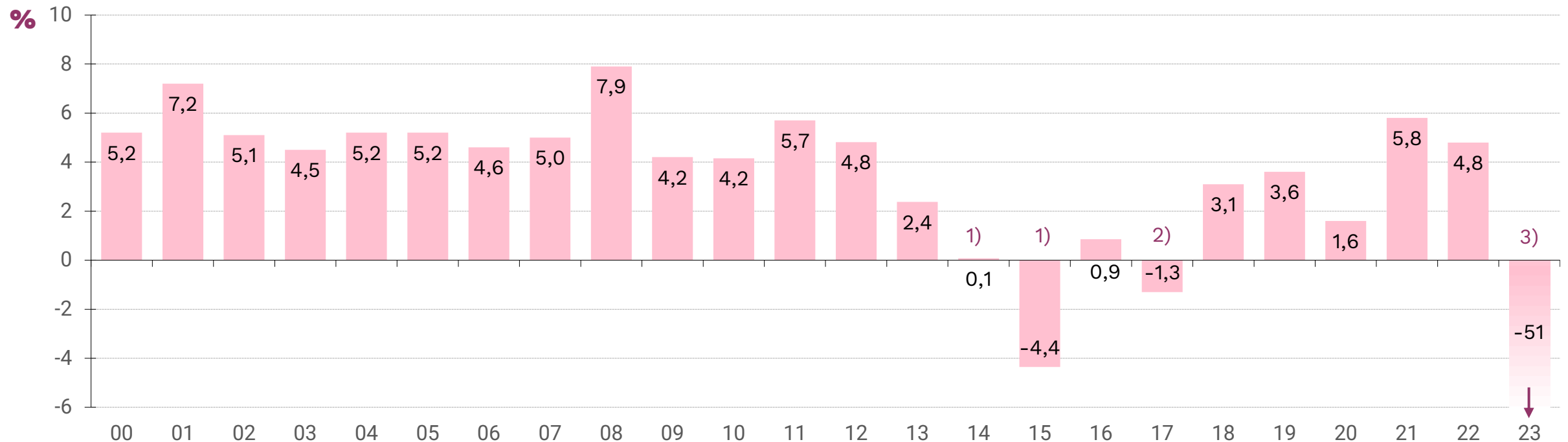
Palkat ja palkkiot: -50 %

Henkilösivukulut: -51 %

Palvelujen ostot: -57 %

Aineet ja tarvikkeet: -55 %

Energiakulut: -13 %

1. Vuosina 2014-2015 toimintamenojen kasvua hidastaa kunnallisten ammattikorkeakoulujen sekä liikelaitosten yhtiöittäminen. Lisäksi vuonna 2015 menojen tasoon vaikuttaa tilastouudistus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu olisi ollut vuosina 2014 ja 2015 noin 1 %.
2. Vuonna 2017 toimintamenoissa näkyy perustoimeentulotuen maksatuksen ja laskutuksen siirto Kelalle sekä kiky-sopimus. Ilman näitä toimenpiteitä kasvu olisi noin 1 %.
3. Sote-uudistuksen tehtäväsiirto pienensi kuntien ja kuntayhtymien kuluja merkittävästi.

4.6.2024

KUNTA
LIITTO

4.6.2024

Historiallinen poikkeusvuosi

**Sote-uudistus
1.1.2023
näkyä
tilinpäätös-
arviotiedoissa**

Sote-uudistus muutti kuntatalouden rakennetta

Vuosikate vahvistui 7 %

- Toimintakulut laskivat -51 %
- Toimintatulot laskivat -28 %
- Verotulot laskivat -46 %
- Valtionosuudet laskivat -66 %

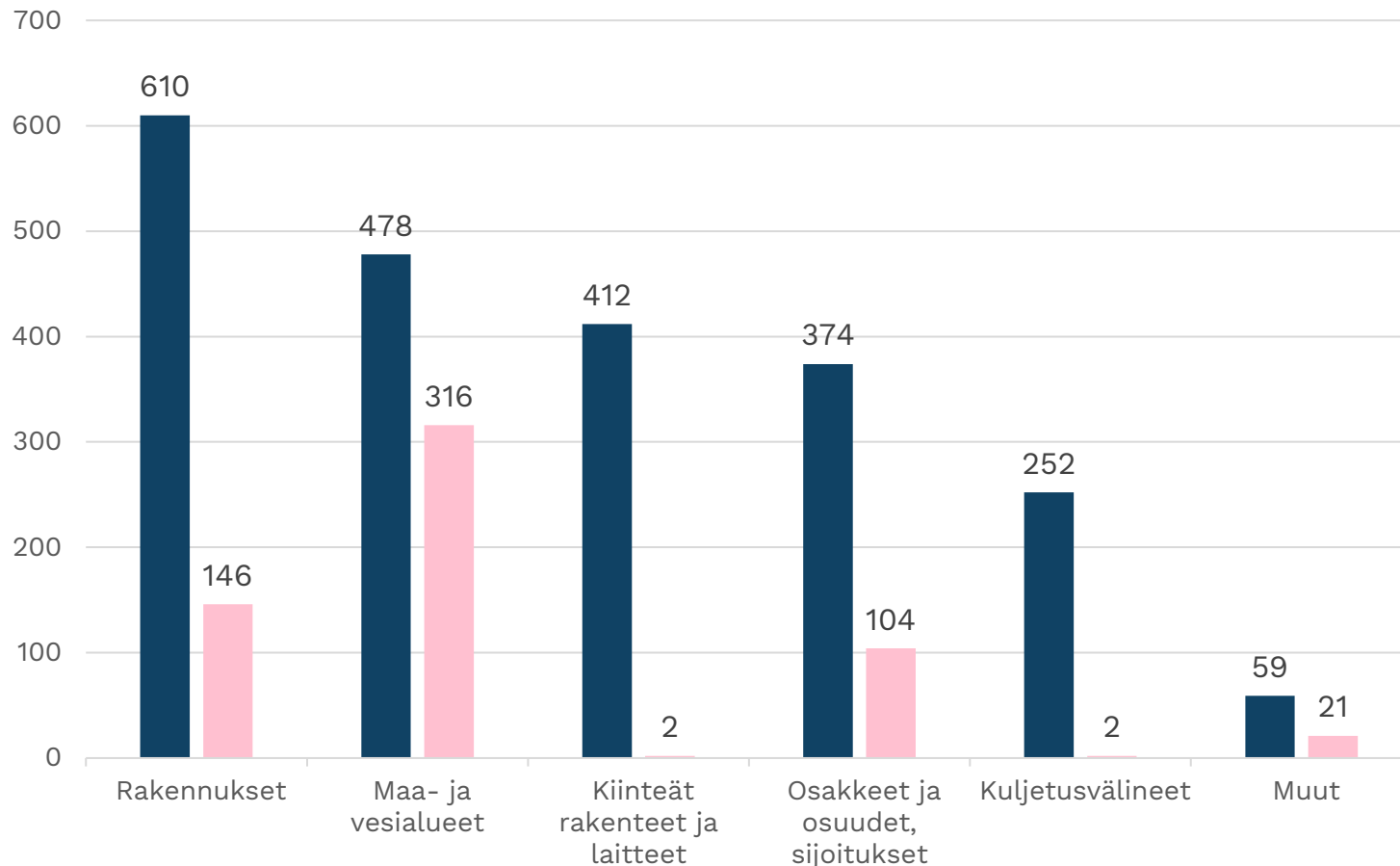
Investoinnit laskivat -20 %

Omaisuuksien myyntitulot laskivat -69 %

Omaisuuksia myytiin aiempaa vähemmän

Myyntitulot (tasearvo + myyntivoitto)

■ 2022 ■ 2023

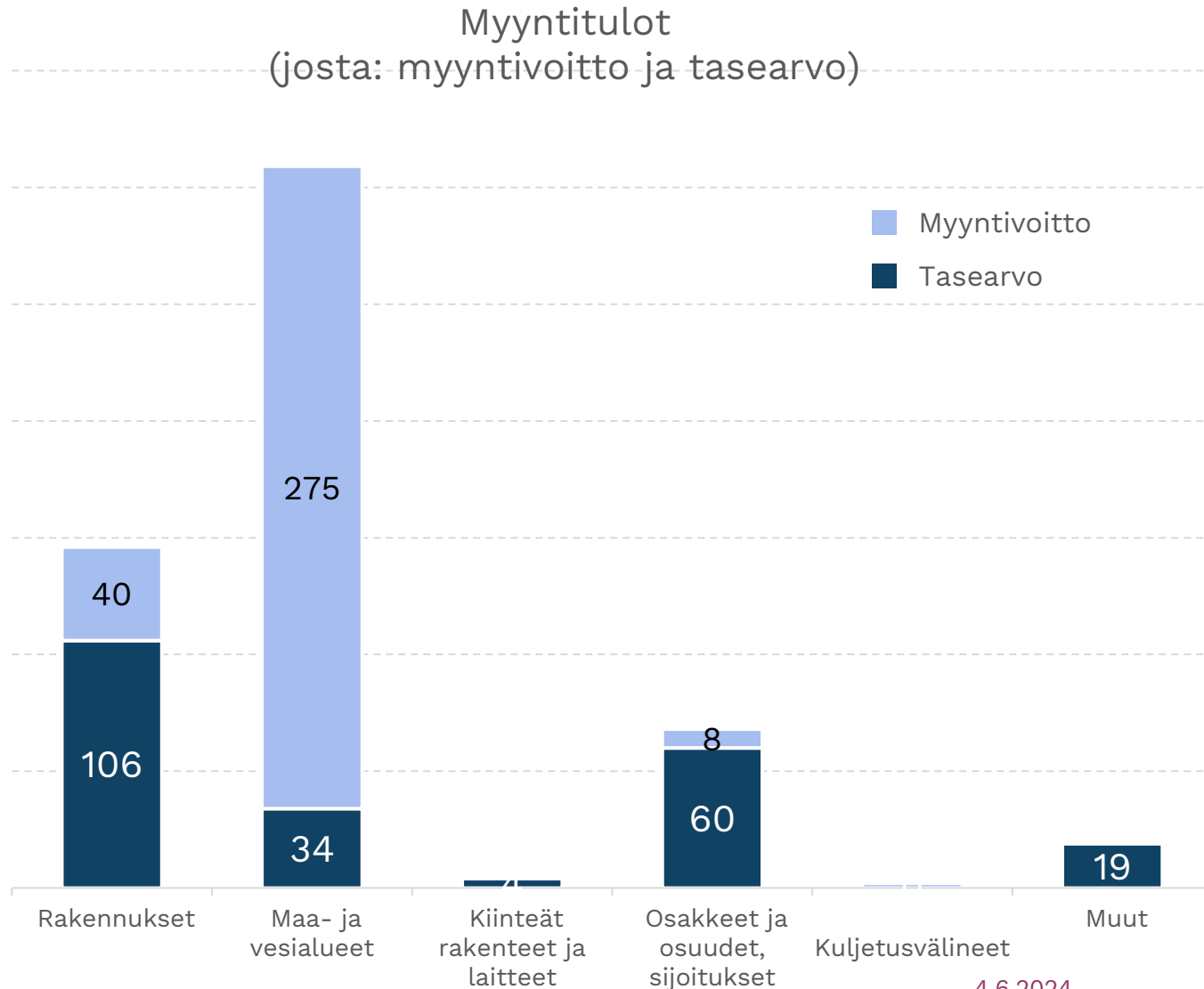

- Vuonna 2023 omaisuuksia myytiin yhteensä 500 miljoonalla
 - Tästä reilu puolet myyntivoittoa
 - Omaisuuksia myytiin huomattavasti vähemmän kuin vuosina 2021 ja 2022, jolloin myyntejä korotti sote-kiinteistöjen myynnit sekä HSL:n yhtiöittäminen
- Myyntivoitot paransivat tulosta 330 miljoonalla
- Maa-alueiden myyntivoitto pääosin näennäistä, koska maanparannustyöt ja kuntatekniikka eivät kirjaudu tasearvoon arvonnousua vastaavasti

4.6.2024

KUNTA
LIITTO

Omaisuuuden myynti keskittyi tonttikauppaan vuonna 2023

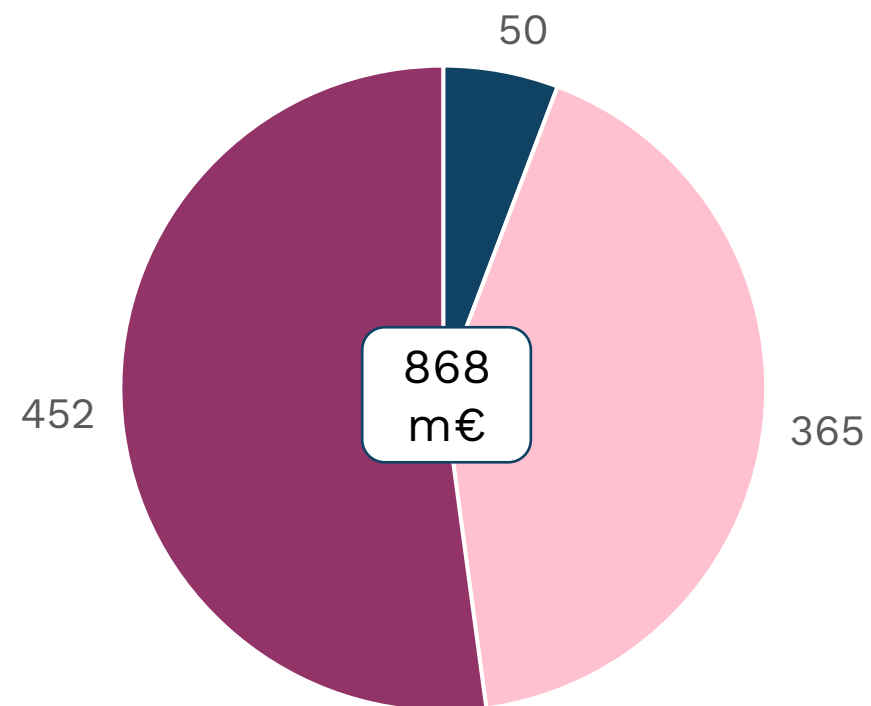
- Vuonna 2023 omaisuutta myytiin yhteensä 500 miljoonalla
 - Omaisuuutta myytiin huomattavasti vähemmän kuin vuosina 2021 ja 2022, jolloin myyntejä korotti sote-kiinteistöjen myynnit sekä HSL:n yhtiöittäminen
- Myyntivoitot paransivat tulosta 330 miljoonalla
- Maa-alueiden myyntivoitto pääosin näennäistä, koska maanparannustyöt ja kuntatekniikka eivät kirjaudu tasearvoon arvonnousua vastaavasti

4.6.2024

Energiakulut laskivat edellisvuodesta

- Energiakulut kääntyivät laskuun vuoden 2022 huippulukemista
 - Vuonna 2022 energiakulut yhteensä 1 001 m€
- Sähkö, kaasu, lämmitys ja polttoaineet aiheuttivat kuntatalouteen noin 870 miljoonan kulut vuonna 2023
- Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut laskivat edellisvuodesta 13 %

Kuntien ja kuntayhtymien energiakulut 2023, m€

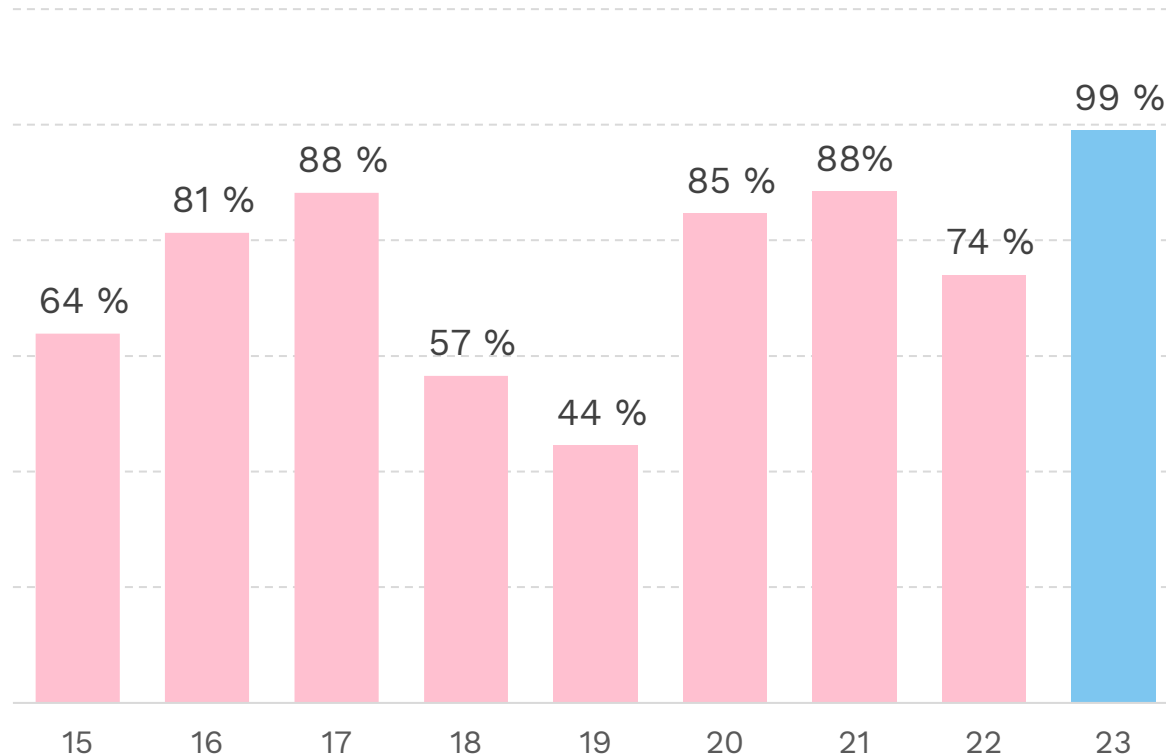

■ Poltto- ja voiteluaineet ■ Lämmitys ■ Sähkö ja kaasu

Lähde: Valtiokonttori, Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät.

Tulorahoitus kattoi investoinnit vuonna 2023

Investoinnit laskivat sote-uudistuksen vuoksi, kuitenkin huomattavasti vähemmän kuin käyttötalous.

Investointimenot
vuonna 2023

4,7 mrd.

Investoinnit
laskivat **20 %**

4.6.2024

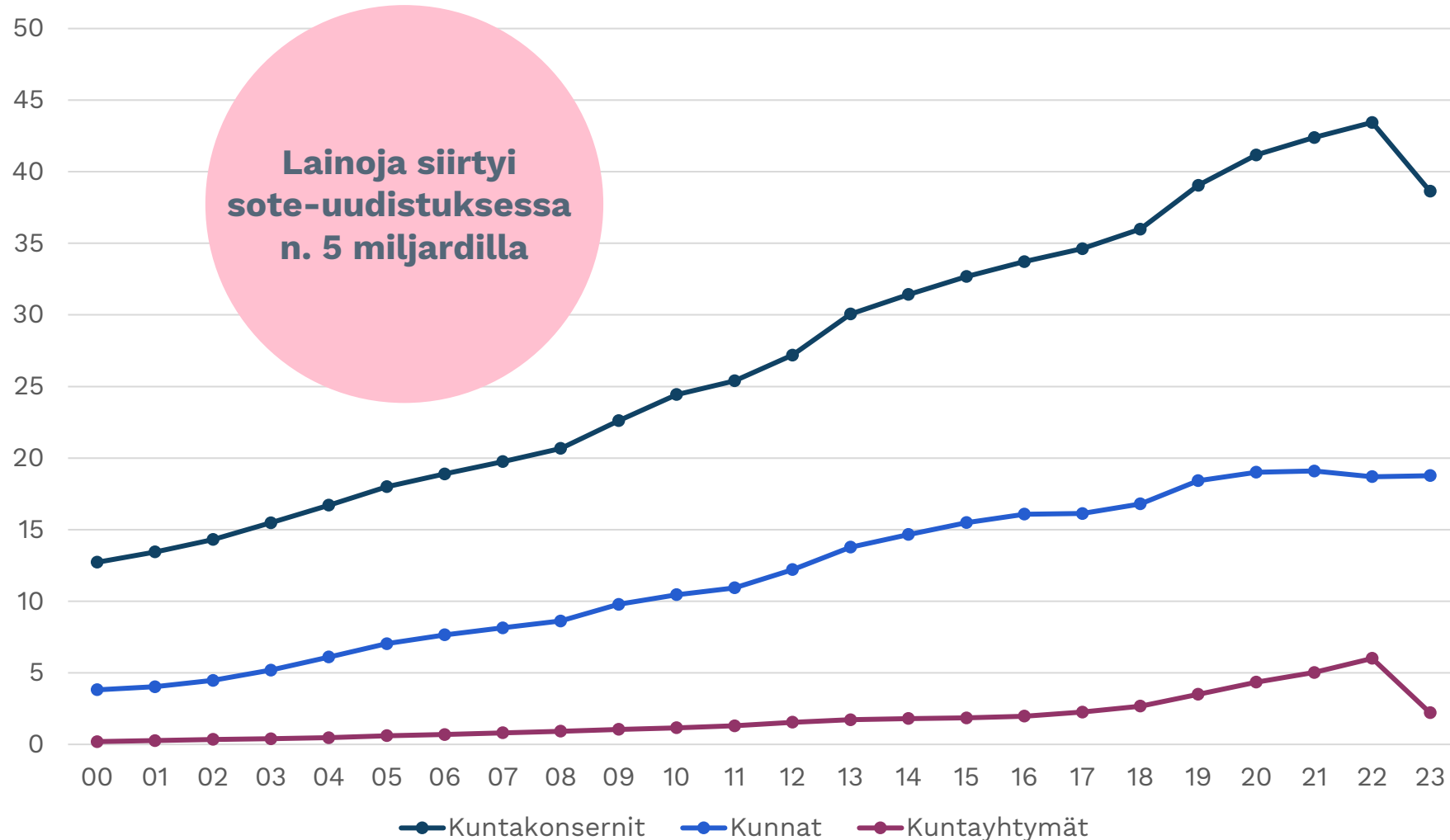
KUNTA
LIITTO

Tietoja Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien taloudesta vuosina 2022 ja 2023

	2022 TP	2023 TP	<i>muutos-%</i>
Toimintatuotot	10 206	7 402	-27
Toimintakulut	-43 714	-21 297	-51
Toimintakate	-33 508	-13 895	-59
Verorahoitus yhteensä	37 499	18 080	-52
-Verotulot	26 767	14 454	-46
- Valtionosuudet	10 733	3 626	-66
Vuosikate	4 256	4 550	7
Poistot ja arvonalentumiset	-3 166	-2 779	-12
<i>Vuosikate % poistoista</i>	134	164	
<i>Neg. vuosikatteen kuntia (kpl)</i>	16	14	
Tilikauden tulos	1 275	1 756	
<i>Neg. tuloksen kuntia (kpl)</i>	93	53	
Investointimenot, brutto	-5 913	4 682	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-103	372	
Lainakanta 31.12.	24 677	19 846	-20

4.6.2024

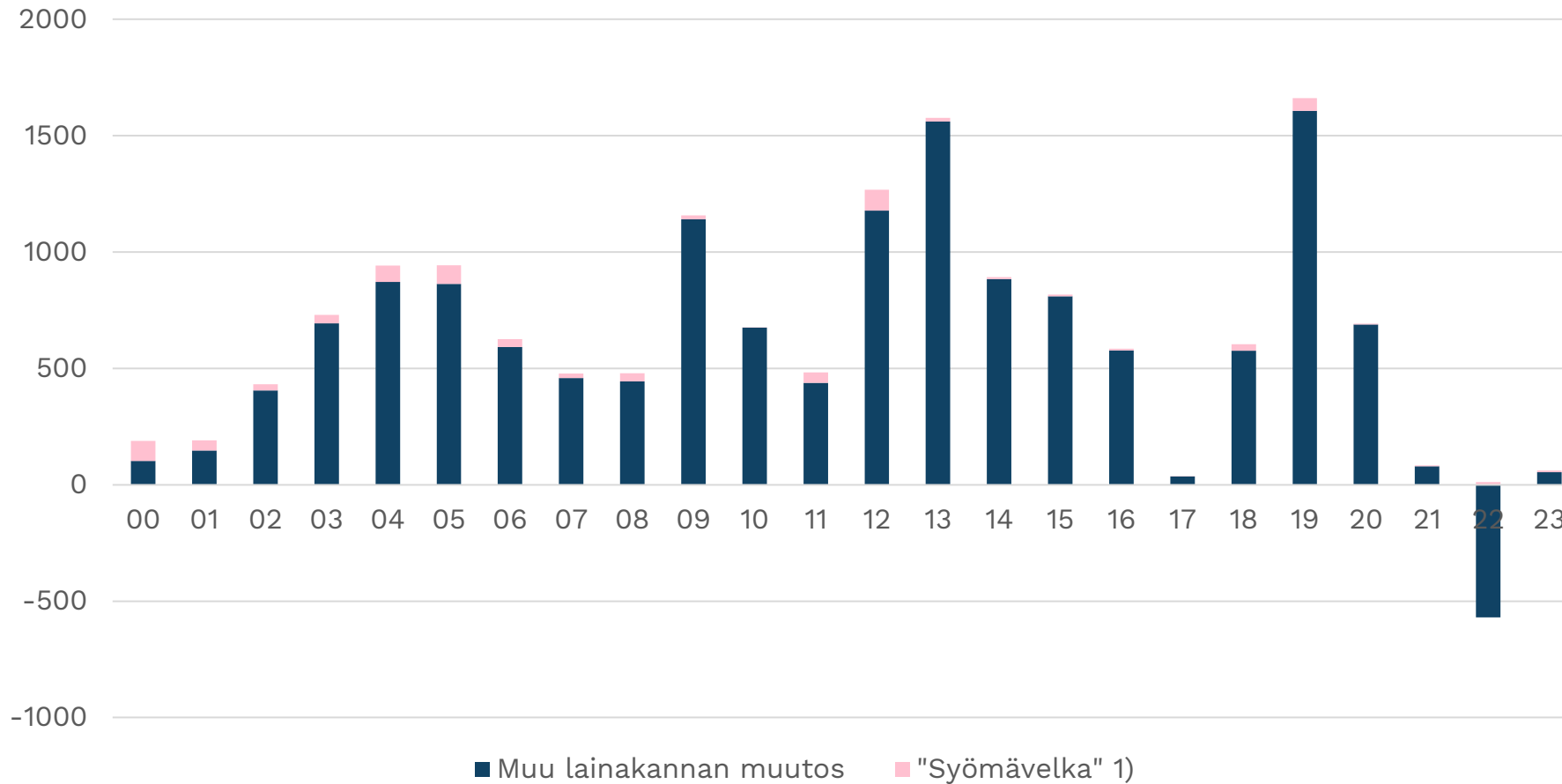
Sairaanhoidopiirien lainat siirtyivät sote-uudistuksessa hyvinvointialueille

Ei sisällä kuntien ja kuntayhtymien keskinäisiä lainoja

4.6.2024

Kuntien lainakanta pysyi lähes ennallaan

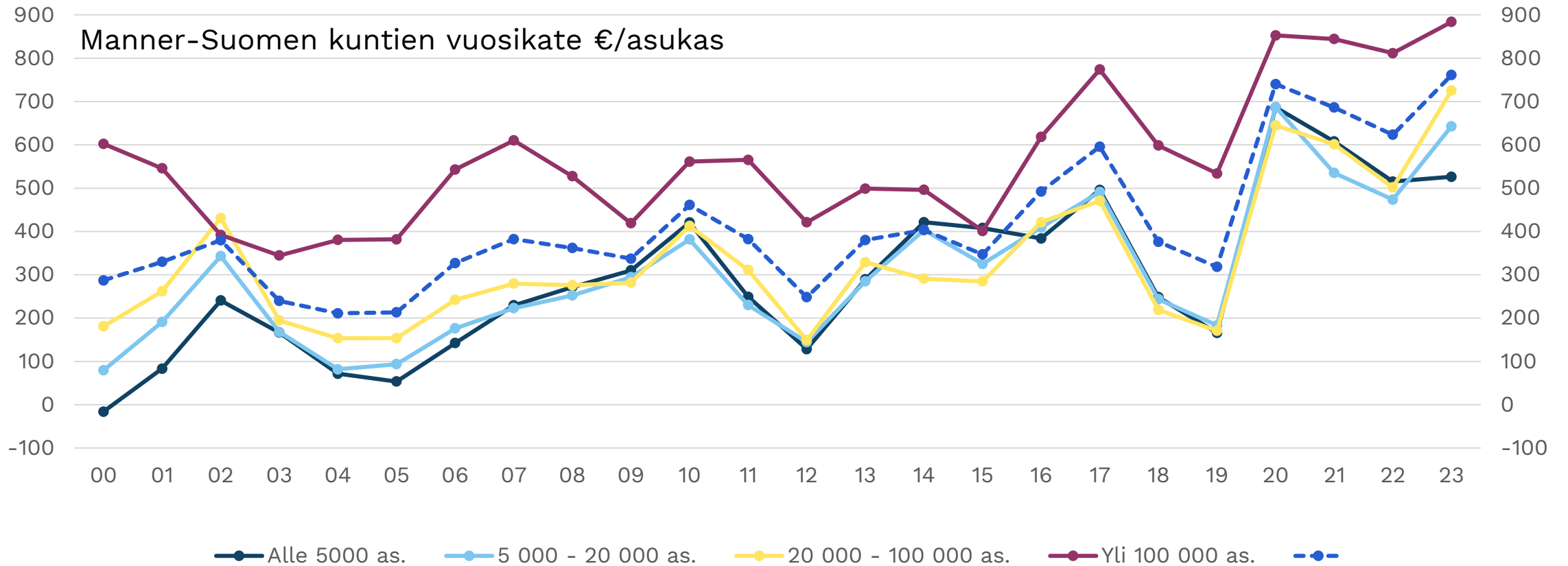

- 1) Syömävelka on kuntien negatiivisten vuosikatteiden summa. Vuosina 2000-2023 syömävelkaa on otettu noin **736** miljoonaa euroa, mikä on noin **5** % vuosien 2000-2022 lainakannan muutoksesta.
- 2) Vuonna 2023 syömävelkaa otettiin noin **8** miljoonaa euroa.

4.6.2024

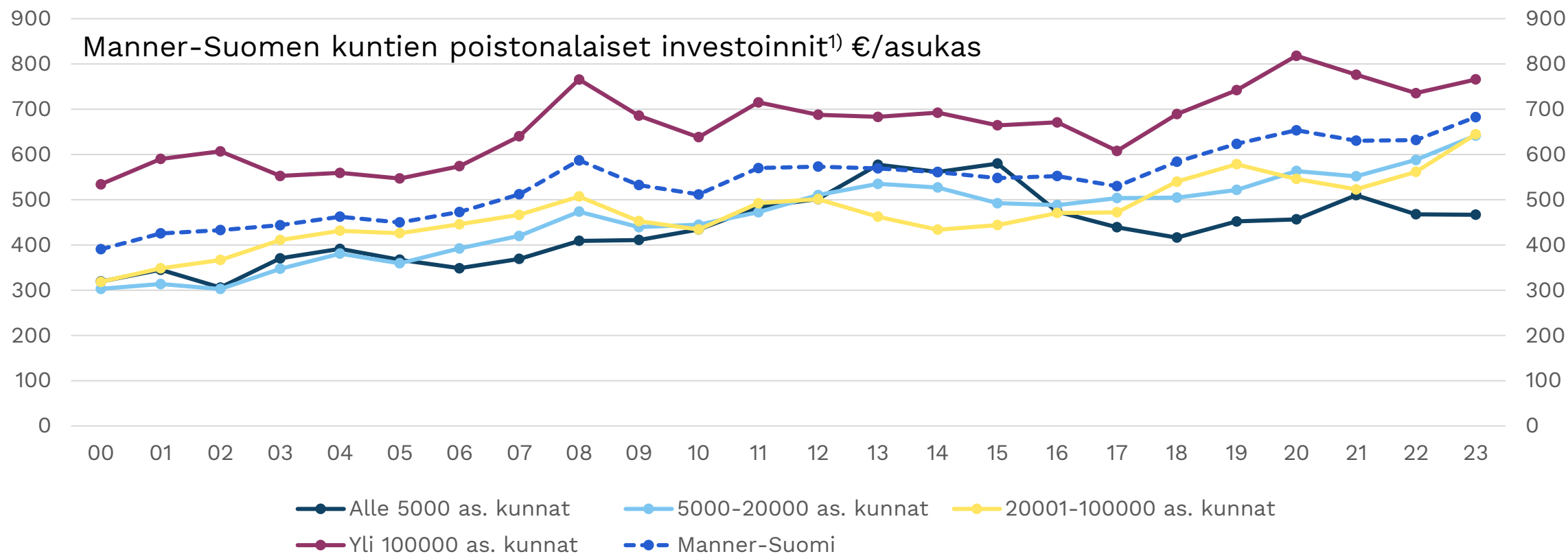
Kuntien vuosikatteet eriytyvät

Isojen kaupunkien vuosikatteet kehittyivät parhaiten

4.6.2024

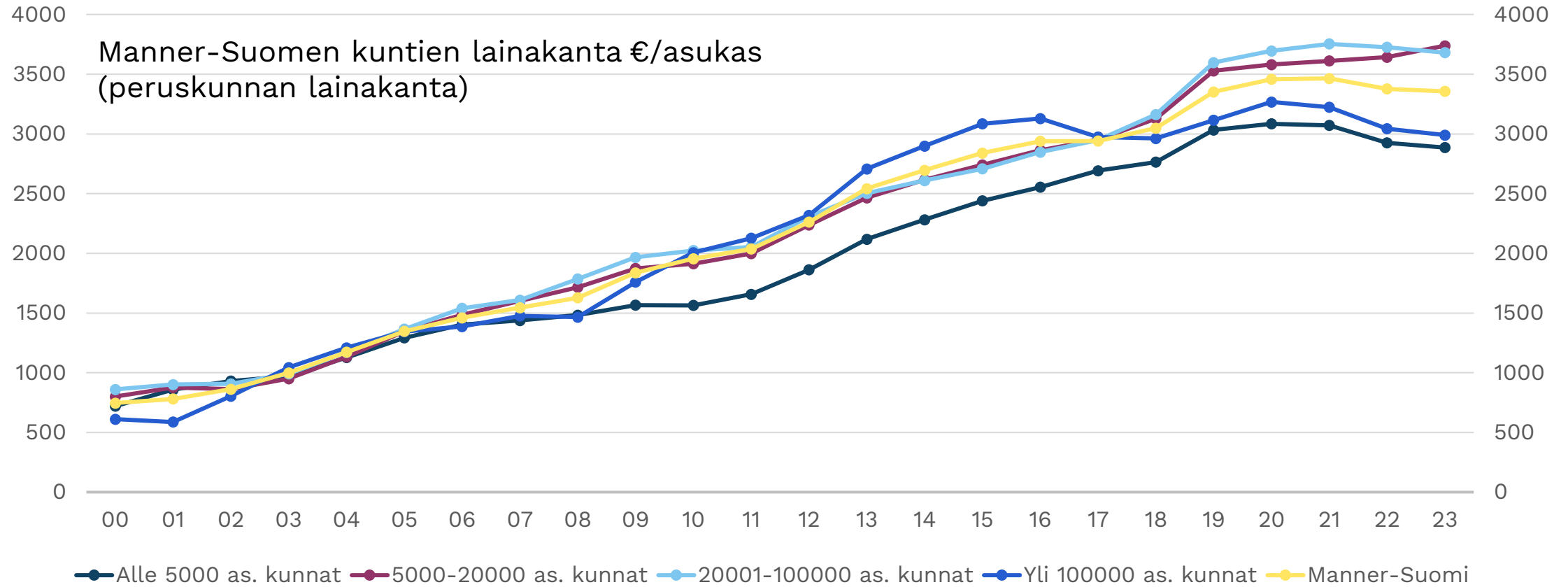
Kuntien investoinnit painottuvat isoihin kaupunkeihin

1) Bruttoinvestoinnit pl. maa- ja vesialueiden sekä osakkeiden ja osuuksien hankinta.

4.6.2024

Kuntien lainakanta pysyi lähes ennallaan

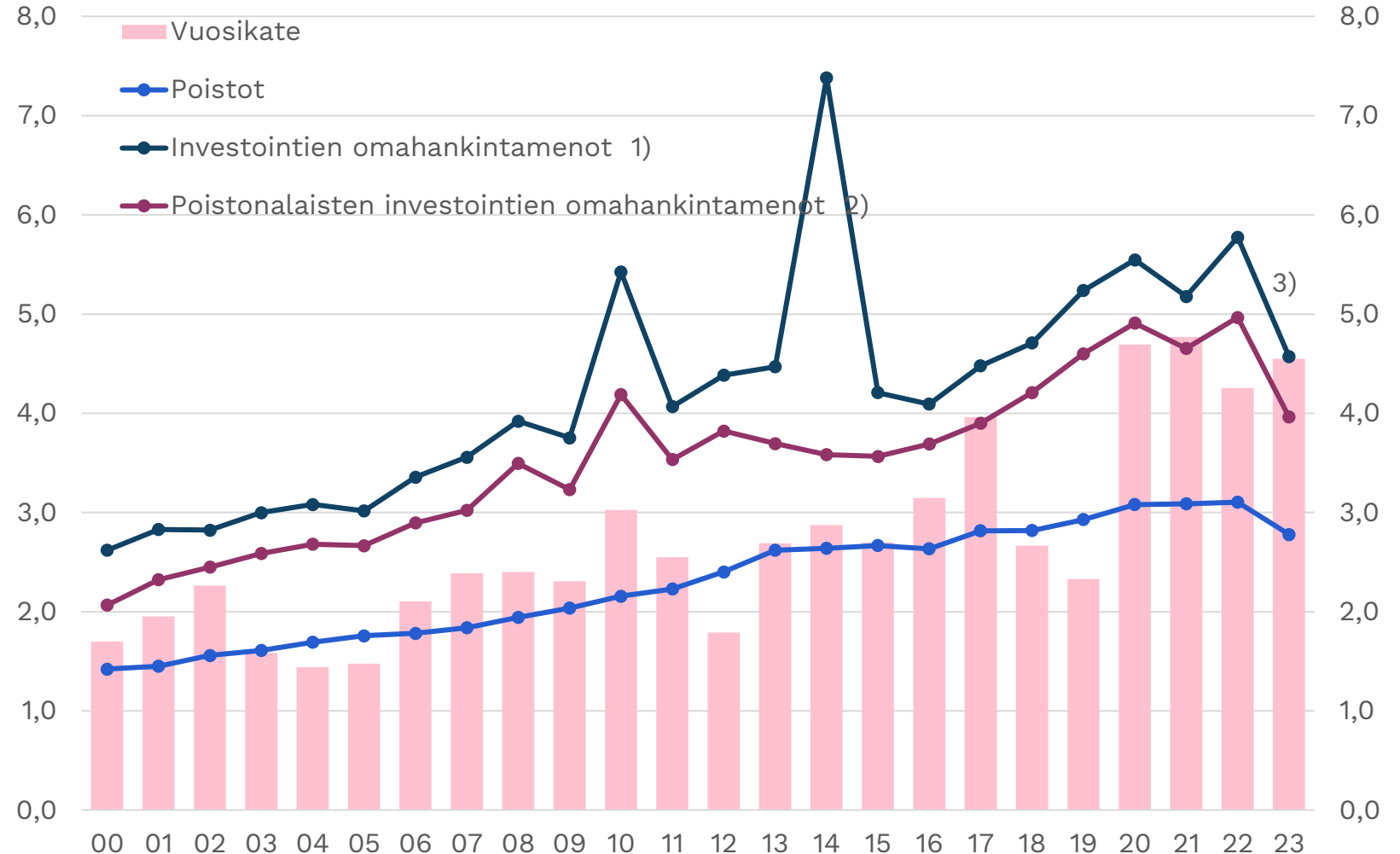

4.6.2024

Vuosikate riitti kattamaan poistonalaiset investoinnit vuonna 2023

Poistotaso ei kuvaa todellista investointitasoa, poistot jäivät systemaattisesti investointitasoa alhaisemmaksi.

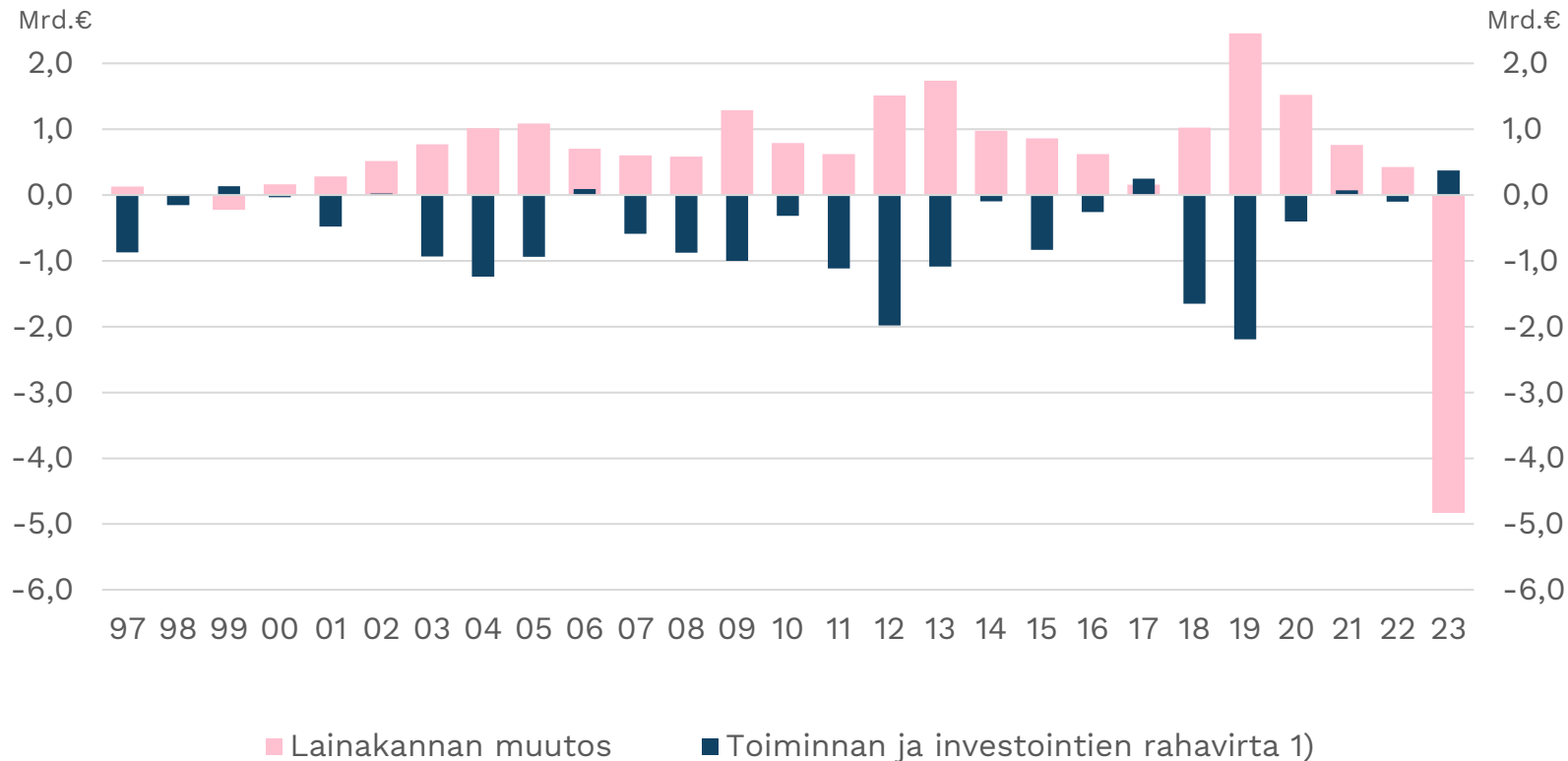
- 1) Investointimenot – Rahoitusosuudet investointeihin. Vuoden 2010 luvuissa on mukana Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymän perustamiseen liittyviä eriä. Vuoden 2014 luvussa on mukana arviolta 3,1 mrd. euroa liikelaitosten yhtiöittämissä liittyviä osakkeiden ja osuuksien hankintaa.
- 2) Investointimenot ilman maa- ja vesialueiden sekä osakkeiden ja osuuksien hankintaa.
- 3) Sote-uudistus vähensi kuntien investointeja noin 20 prosenttia, uudistus ei kuitenkaan vaikuttanut vuosikatteen suuruuteen poikkileikkaustilanteessa.

Sote-uudistus vähensi lainakantaa 5 miljardilla

Rahavirta niukasti ylijäämäinen

Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät, mrd.€

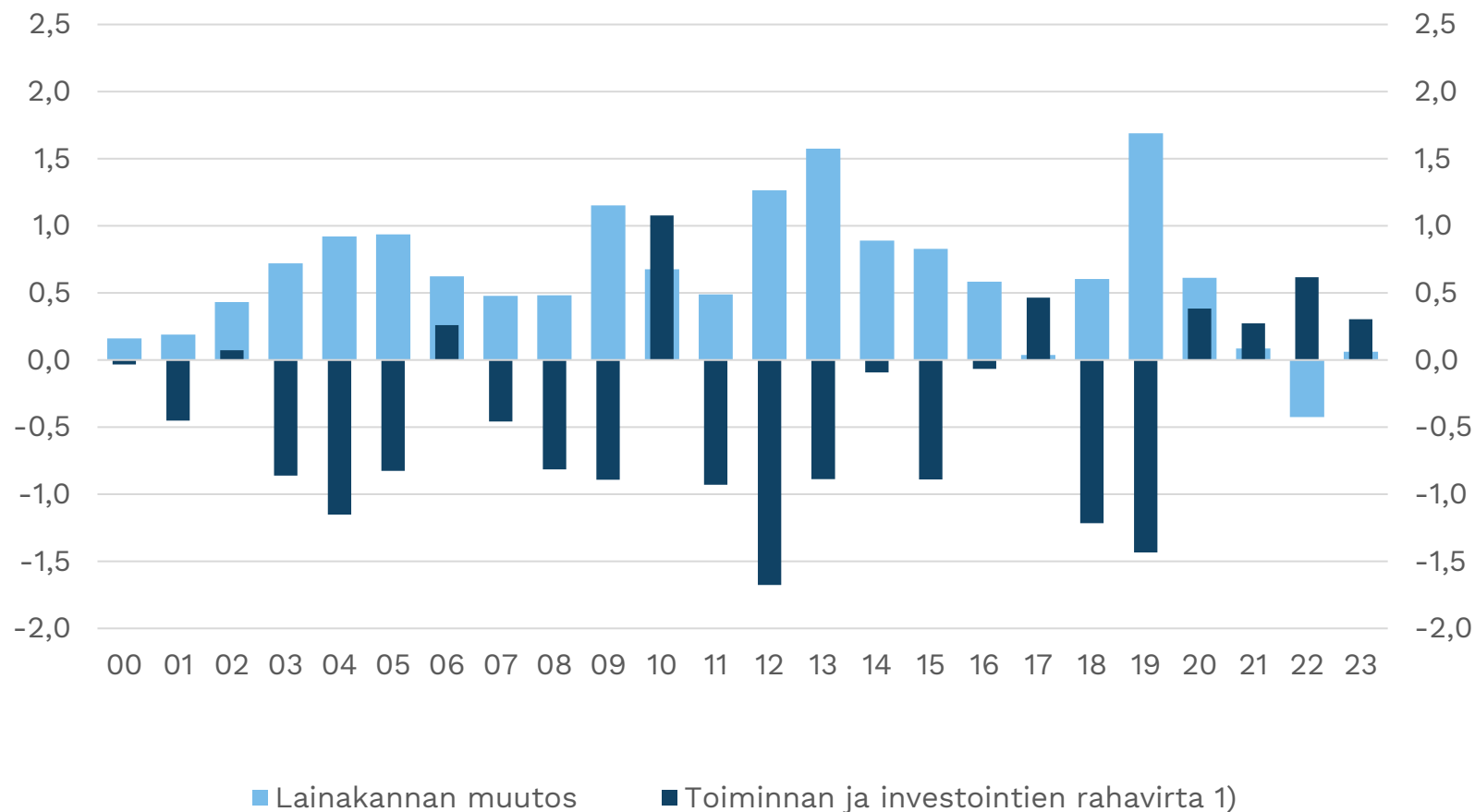
1) Toiminnan ja investointien rahavirta = Tulorahoitus, netto + Investoinnit, netto

Tulorahoitus, netto = Vuosikate + Satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauserät

Toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituslaskelman välitulospäättös, jonka negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

Negatiivinen rahavirta johtaa lainakannan kasvuun

Manner-Suomen kunnat

1) Toiminnan ja investointien rahavirta = Tulorahoitus, netto + Investoinnit, netto

Tulorahoitus, netto = Vuosikate + Satunnaiset erät, netto + tulorahoituksen korjauserät

Toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituslaskelman välitulos, jonka negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee, että menoja joudutaan kattamaan joko kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen.

Kuntien ja kuntayhtymien rahoituslaskelma

Toiminnan ja investointien rahavirta jäi vajaa 400 miljoonaa euroa ylijäämäiseksi.

Sote-kuntayhtymien lainoja siirtyi sote-uudistuksen yhteydessä noin 5 miljardilla eurolla. Kuntien lainakanta pysyi lähes ennallaan.

4.6.2024

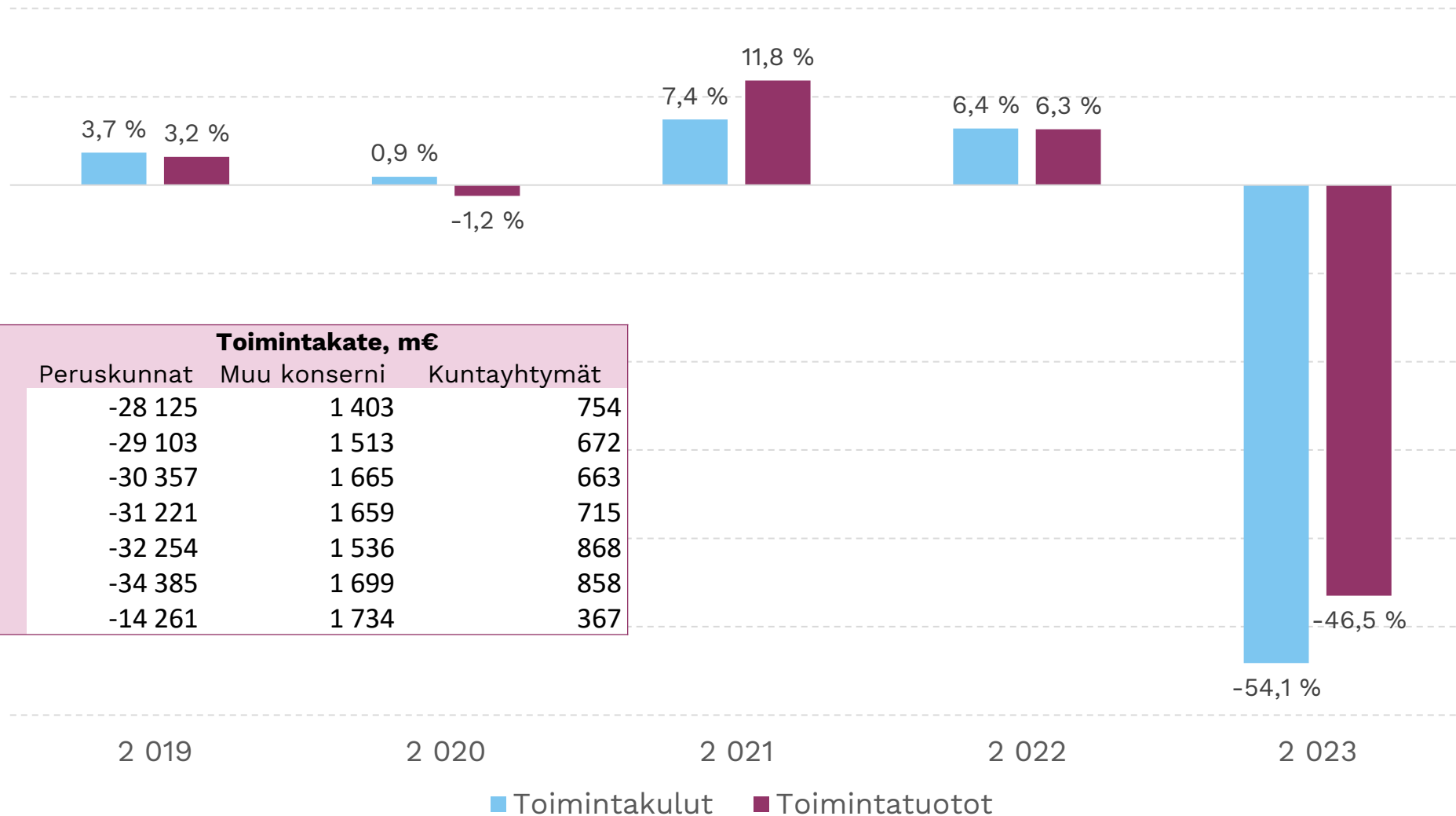
	TP2022	TP2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 256	4 550
Satunnaiset erät	185	-16
Tulorahoituksen korjauserät	-915	-251
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 913	-4 722
Rahoitusos. investointimenoihin	146	149
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot	2 138	661
Toiminnan ja investointien rahavirta	-103	372
Antolainasaamisten lisäykset	-743	-195
Antolainasaamisten vähennykset	272	331
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 343	-1 978
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 102	2 094
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-552	-537
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	588	507
RAHAVARAT 31.12.	8 734	6 743
LAINAKANTA 31.12.	24 677	19 846

KUNTA
LIITTO

Konsernitilinpäätökset 2023

Sote-uudistus näkyi myös kuntakonserneissa

Soten poistuminen näkyy muun muassa peruskuntien sekä kuntayhtymien toimintakuluissa sekä tuotoissa

	Toimintakate, m€		
	Peruskunnat	Muu konserni	Kuntayhtymät
2017	-28 125	1 403	754
2018	-29 103	1 513	672
2019	-30 357	1 665	663
2020	-31 221	1 659	715
2021	-32 254	1 536	868
2022	-34 385	1 699	858
2023	-14 261	1 734	367

Manner-Suomen kuntakonsernien tulos- ja rahoituslaskelma

Eri kuntakonsernien välisiä keskinäisiä eriä ei ole eliminoitu.

Ei sisällä kuntia jotka eivät tee konsernitilinpäätöstä.

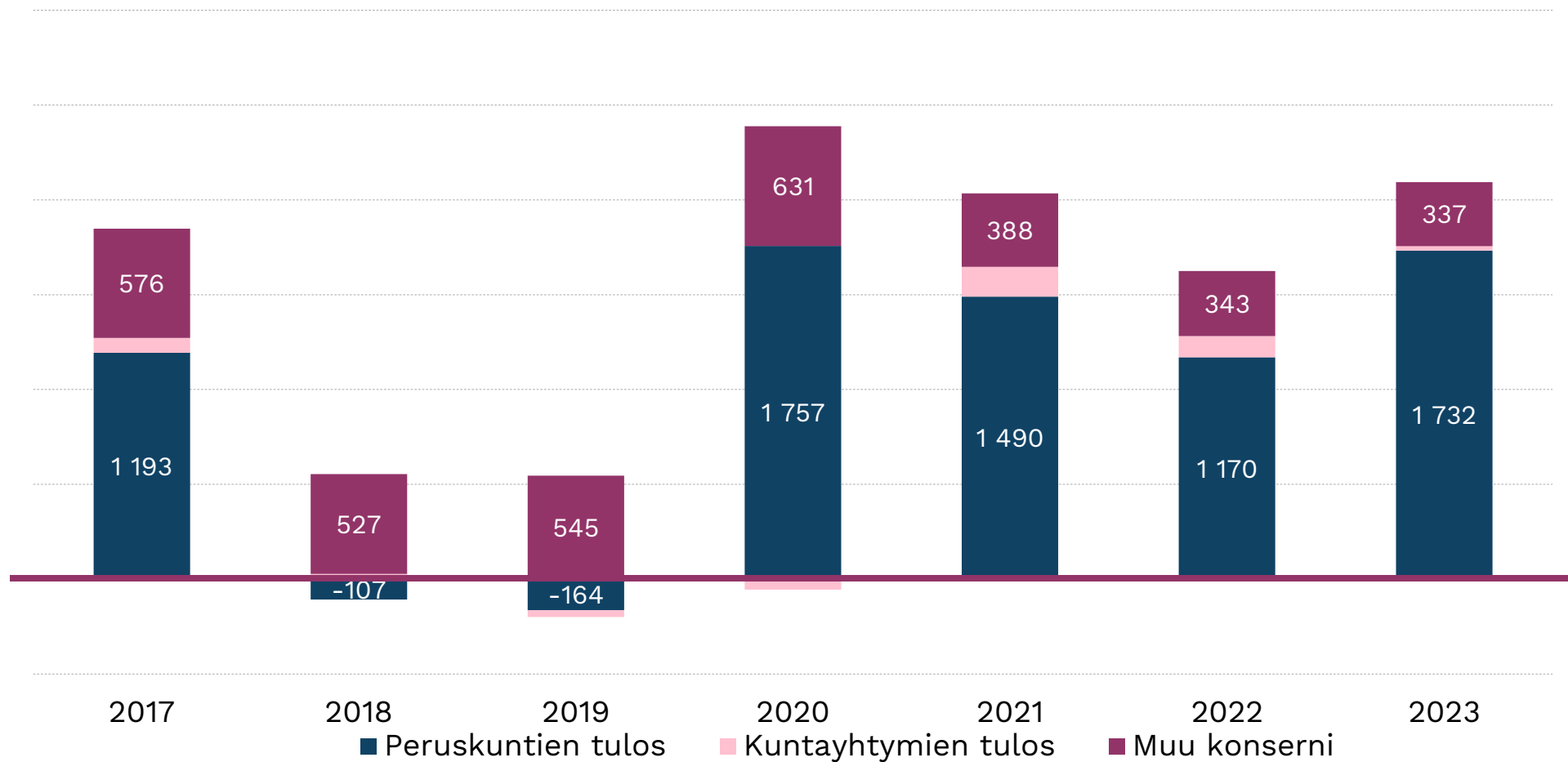
Tuloslaskelman erä	2022	2023	Muutos	Rahoituslaskelman erä	2022	2023	Muutos
	mrd. €	mrd. €	%		mrd.€	mrd.€	%
Toimintatuotot	31,45	16,83	-46,5 %	Toiminnan rahavirta			
Toimintakulut	-63,32	-29,06	-54,1 %	Vuosikate	6,35	6,65	4,8 %
Osuus osakkuusyhtiöiden voitosta (tappiosta)	0,04	0,07		Satunnaiset erät, netto	0,21	0,00	
Toimintakate	-31,83	-12,16	-61,8 %	Tilikauden verot	0,13	0,11	
Verotulot	26,65	14,28	-46,4 %	Tulorahoituksen korjauserät	-0,87	-0,38	
Valtionosuudet	11,93	4,86	-59,2 %	Investointien rahavirta			
Rahoituserät, netto	-0,41	-0,33	-20,3 %	Investointimenot	9,66	7,87	-18,5 %
Vuosikate	6,35	6,66	4,9 %	Rahoitusosuudet investointeihin	0,21	0,16	-24,4 %
Poistot ja arvonalentumiset	-4,93	-4,56	-7,5 %	Pys. vast. hyöd. luovutustulot	2,54	1,03	-59,3 %
Satunnaiset erät, netto	0,21	0,00		Toiminnan ja investointien rahavirta	-1,35	-0,52	
Tilikauden tulos	1,63	2,09		Rahoituksen rahavirta			
Tilikauden ylijäämä	1,43	1,90		Antolainojen muutokset	-0,04	0,03	
				Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4,90	4,36	-11,1 %
				Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3,60	-3,21	-11,0 %
				Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00	139,6 %
				Lyhytaikaisten lainojen vähennys	-0,01	0,00	-100,0 %
				Rahavarat 31.12.	10,61	8,14	0,0 %
				Lainakanta 31.12.	43,44	38,63	-23,3 %

**Verohännät vahvistivat
vuonna 2023 myös
kuntakonsernien taloutta**

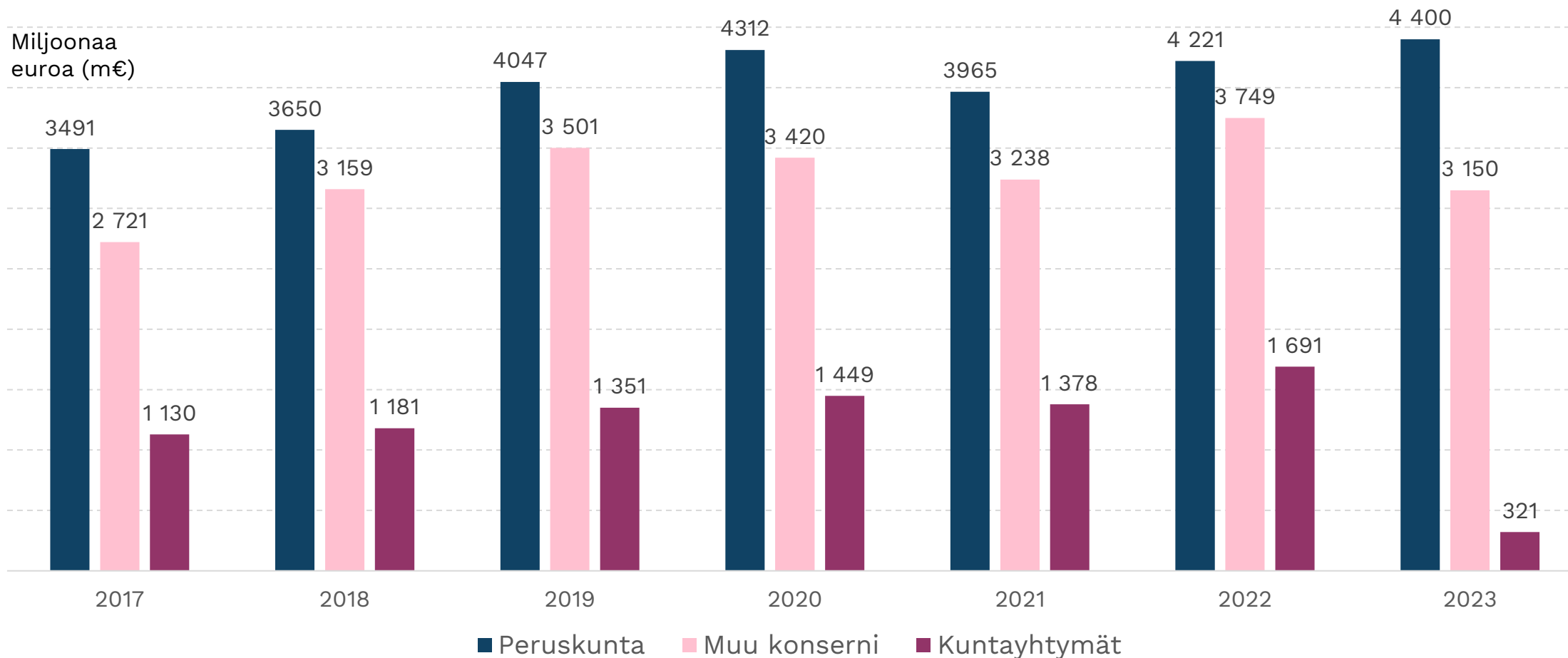
Yritykset konsernitalouden tasapainottajana

Tilikauden tulos, m€

Kuntakonsernien investoinneista

...vajaa puolet muualla kuin peruskunnissa

Konsernilainakannasta yli puolet peruskunnan ulkopuolella

Sote-uudistuksen myötä kuntayhtymien lainakanta laski noin 5 miljardilla eurolla.

